

Nr. 6 — XVII aastakäik

August — 1936

JURIIDILINE AJAKIRI

Õ I G U S

TOIMETUS:

R. Räägo
peatoimetaja

**E. Ein, K. Grau, T. Grünthal, J. Kleesment, A.-T. Kliimann,
H. Kristal, E. Maddisoo, A. Palvadre, K. Parts, J. Uluots**

A. Mägi
toimetuse sekretär

S I S U.

Arullused.

Kaznelson, V.: Ühe mehe aktsiaselts	265
---	-----

Ülevaated.

Kohtud 1935. aastal	280
-------------------------------	-----

Riigikogu tegelus.

Veebruarist juulini 1936	306
------------------------------------	-----

Riigikohtu tegelus.

Administratiivosakond.

Kas ülemäära tasutud maksusumma ilmsiktuleku päeval on automaatselt kaetud ka kõik maksniku teised riigimaksud ja trahvivõlad, vaatamata sellele, kas maksnik on palunud nende riigimaksu- ja trahvivõlgade katmist ülemäära makstud maksu arvel või ei ole?	308
Kas Hoolekande seaduse § 97 mõtte kohaselt saab igat isikut, kes üle 60 aasta vana, lugeda alaliselt töövõimetuks? . . .	309
Kui tulu laevast on kindlaks määratud hindamise teel, kas siis tuleb arvesse võtta ka laeva amortisatsioon?	309

Tsiviilosakond.

Kas võib Vekslisead. § 33 ette nähtud „vahendituid suhteid“ vekslipidaja ning vekslikoostatu vahel tõendada tunnistajate läbi?	309
Kas võivad veksliplangid, mis võlgniku poolt on alla kirjutatud ja tema poolt teatavale isikule (VS § 14) välja antud, vabalt käibes liigelda ja olla edasiantavad ühel või teisel viisil ühelt isikult teisele samal kujul, s. t. täitmata neid VS § 3 ettenähtud vekslitekstiga?	311

Ühe mehe aktsiaselts.

V. Kaznelson.

Si universitas ad unum rediit, magis admittitur posse eum convenire et conveniri, cum jus omnium in unum reciderit et stet nomen universitatis¹.

(L. 7. 2 D 3, 4.)

I.

„Aktsiaselts on üks seltsingu liike. Ta, nagu iga seltsing üldse, koosneb isikuist, kes on ühinenud üheks koondiseks ja tegelevad selles ühe üldise nimetuse all (VSK X k. I j. § 2126), ja moodustatakse lepingu teel, ainult selle vahega, et see leping kannab põhikirja nime (VSK X k. I j. §§ 2131, 2132, 2189—2198).“

Sõna-sõnalt nii on öeldud endise Vene Senati otsuses 1905. a. nr. 55.

Niisiis aktsiaselts on „seltsing“, see tähendab, „lepingu“ läbi ühendatud isikute liit. Ei saa olla ühe mehe aktsiaseltsi, sest siis pole, esiteks, „isikute liitu“ ja, teiseks, pole „lepingut“, sest üks inimene ei saa ju iseendaga lepingut sõlmida. Ühe mehe aktsiaselts on *contradictio in adjecto*.

Dialektiliselt vaatekohalt see on ehk õige, kuid just ainult dialektiliselt vaatekohalt; sest tarvis vaid asendada sõna „selts“ sõnaga „ettevõtte“, nagu oli kavatsatud *ex-Vene* rahaministeeriumi projektis, mis kandis pealkirja: „Määrused

¹ Kui seltsi liikmete arv (*universitas*) on vähenenud üheni, siis tuleb pigemini tunnustada, et selline selts võib võtta ja võib saada võetud vastutusele (*convenire et conveniri*), sest kõigi õigused on siirdunud sellele ühele ja nimetus „selts“ jääb jõusse.

aktsia-ettevõtete kohta², või asendada rooma „*societas*“ samuti rooma „*corpus*“³ ehk „*universitas*“⁴, ja siis pole enam mingisugust *contradictio in adjecto*’t.

Küsimus on ainult selles, kas võib selliseid nimetusi vahetada, ilma et selle all kannataks instituudi enda iseloom? Siin me pörkame kokku aktsiaõiguse *quaestio vexata*’ga, küsimusega „aktsiaseltsi instituudi loomusest“.

See on väga keeruline ja vaieldav küsimus. Juba 1844. a. kirjutab F. Marbach: „Küsimus, mis on õieti aktsiaselts, on ikka veel lahendamata², sest aktsiaseltsid on varaühisuse omapäraseks vormiks“. Pärast teda, möödunud sajandi teisel poolel, defineeriti aktsiaseltse kui „subjektita sihtvara“ (Bekker 1861. a.), kui „erilist omandi vormi“ (Brintz 1892. a.), kui „personifitseeritud varafondi“ (Kunze 1963. a. ja Endemann 1881. a.)³. Selles suhtes on väga iseloomustav vaidlus vene professorite Petražitski ja Kaminka vahel. Nad mõlemad pühendasid aktsiaseltsidele laialdased monograafiad ühe ja sama nimetuse all. Petražitski oma teoses „Aktsiaselts“ tunnistab end täiesti solidaarseks ülalmainitud *ex-Vene* rahaministeeriumi poolt väljatöötatud projektiga pealkirja all „Määrused aktsia-ettevõtete“, mitte seltside kohta, sest, nagu on öeldud seletuskirjas selle projekti juurde, „aktsionäärne vorm kõrvaldab igasuguse seltsingu või ühingu mõiste“. Tsiteerides seda väljavõtet seletuskirjast, Petražitski kirjutab: „Esialgse projekti eitavat suhtumist seltsingu nimetustesse ja mõistesse j. m. s. me loeme erinevuseks, mis soodsalt eraldab teda teistest projektidest ja aktsiakapitali normiva seadusandluse valmisproduktidest, ja mis kõrvaldab mitmesugused teoreetilised ebaselgused ja arusaamatused⁴.“

Kaminka pole nõus selle Petražitski arvamusega ja soovib omalt poolt järgmist definitsiooni: „Aktsiaselts on isikute (aktsionäride) korporatiivne liit, kes on moodustanud ta kapitali määratud arvu võrdsete (normaalselt vabalt võõrandatavate) sissemaksetega, mis annavad õiguse osavõtuks liidust ja milledega piirduvadki aktsionäride kohused⁵.“

² Vrd. A. I. Kaminka: Aktsionernõje kompanii, lk. 1 ja 405.

³ Vt. *ibid.*, lk. 395.

⁴ *Ibid.*, lk. 2.

⁵ *Ibid.*, lk. 14.

Teaduslik vaidlus „aktsiaseltsi“ mõiste defineerimise kohta jätkus ka käesoleval sajandil, mil hakati tegema vahet „Aktienrecht'i“ ja „Aktienwesen'i“ vahel, ja ühenduses saksa aktsiaõiguse reformi projektiga tõsteti esile aktsiaseltsi defineering „ettevõttena iseendas“ (ein Unternehmen an sich)⁶, — see on mõiste, mille suhtes üks projekti redaktoreid, H a c h e n b u r g, peab vajalikuks, arusaamatuste vältimiseks, seletada, et see pole õhutus ruumis hõljuv ettevõtte, millel puudub inimlik-ühiskondlik põhialus (im luftleeren Raum schwebendes Unternehmen, losgelöst von der menschlich-gesellschaftlichen Unterlage)⁷.

Viimasel ajal vaidlus aktsiaseltsi olemuse kohta on vaikinud, mitte sellepärast, et ta oleks leidnud mingi lõpliku lahenduse, vaid lihtsalt sellepärast, et „võitlejate käsivars on väsinud raiumast“. Meenutati I h e r i n g i võitlust formaalse õigusteaduse (Begriffsjurisprudenz) vastu ja tema sõnu: „lasst uns zweckhaft Jurisprudenz treiben, denn der Zweck ist der Schöpfer des Rechts“, ja otsustati, et „instituudi loomuse defineerimine on teaduse ülesanne“ ja mitte seadusandluse oma⁸, ja et aktsionäärse seadusandluse sihtide vaatekohalt ei ole vajadust aktsiaseltsi olemuse spekulatiivsete definitsioonide järele, mis viivad poolmetafüüsilise mõisteni „Unternehmen an sich“⁹.

Tahes-tahtmata tuleb leppida küsimuse sellise faktilise seisukorraga, kuid ei saa jätta tunnustamata, et aktsiaseltsi mõiste purgiva teadusliku definitsiooni puudumine annab end teravalt tunda aktsiaõiguse praktilistes tüliküsimustes. Parimaks illustratsiooniks on kõnesolev küsimus ühe mehe aktsiaseltside seaduslikkusest.

Kui aktsiaselts on vaid seltsing, nagu väidab end. Vene Senat, siis on õigus professor T j u t r j u m o v'il, kes kinnitab, et end. vene õiguse, ja järelikult ka Balti riikide õiguse seisukohalt ühe mehe aktsiaseltside olemasolu on ebaseaduslik. Seepärast, väidab professor Tjutrjumov, „kõigi aktsiate koondu mine ühe isiku kätte on ühtlasi aktsiaseltsi tegevuse lõppe-

⁶ H a m b u r g e r: Neugestaltung des Aktienrechts; S m ö l d e r: Juristische Wochenschrift, 1930. a., lk. 2628; 1929. a., lk. 2090; H a u s m a n n: Vom Aktienwesen und Aktienrecht, 1928. a., lk. 21—37, 45.

⁷ Vrd. H a u s m a n n: Bank Archiv XXX nr. 4 ja 5.

⁸ K a m i n k a, l. c., lk. 15.

⁹ Vrd. S t a u b, HGB, lk. 178, m. 15.

mise momendiks, kusjuures peab veel silmas pidama, et aktsiaseltsi tegevuse säärane lõpetamine ei vaja mingisugust erilist seltsi tegevuse lõpetamise kinnitamist¹⁰.

Kui aga aktsiaselts on ainult ettevõtte, „ettevõtte iseendas“, nagu väljendavad saksa õigusteadlased, kui aktsionäride vahel ei ole olemas mingeid lepingulisi kohustusvahekordi ja üldse juriidilisi vahekordi, nagu väidab professor Petražitski, siis sel juhtumil ühe mehe aktsiaseltside olemasolu seaduslikkus ei ärata mingeid kahtlusi.

Siit kipub iseendast tulenema loogiline järeldus, et senikaua kui ei ole lõplikult lahendatud teaduslik küsimus aktsiaseltside loomust, ei saa lõplikult lahendada ka alaküsimust ühe mehe aktsiaseltside seaduslikkusest.

Kuid õnneks lugu pole nii halb. Formaalne õigusteadus on juba ammu astunud tagasi teleoloogilise õigusteaduse ees¹¹. Parafraaseerides Descartes'i *cogito ergo sum*'i, võiks öelda: ühe mehe seltsingud on juba ammu massiliselt võetud tarvitusele ärielus. Ühe mehe seltsingud olelevad ammu, kõikjal ja avalikult, järelikult, neil on õigus olelemiseks. Kui tuldaks mõttele tunnistada kõik olemasolevad ühe mehe aktsiaseltsid kehtetuiks, siis see oleks umbes Herodese lastetapmine, sest pärastõjaaegsete tollitõkete ja maksustamisseaduste tõttu ei ole olemas peaaegu ühtki suuremat välismaa aktsiaseltsi, millel ei oleks abiseltsisid mitmesugustes riikides ja eriti Balti riikides, kusjuures kõik 100% abiseltsi aktsiaid on hariplikult peaseltsi portfellis. Ja kuidas talitada siis riiklike ja omavalitsuslike aktsia-ettevõtetega, millede omanikeks on fiskus või omavalitsus? Piisab sellest, kui mainime vaid Berliner Verkehrs-Aktiengesellschaft'i, kapitaliga 400 milj. RM., ja mille 100% aktsiaid kuulusid Berliini linnale.

Ühe mehe aktsiaseltside lugu polegi nii traagiline. Uuem juriidiline kirjandus ja kohtutegelus rõhuvas enamuses tunnustavad täiesti ja põhjendavad niisuguste seltside olemasolu, ja see annab Hausmann'ile õiguse väita: „Die Einmanngesellschaft gilt heute über allen Zweifeln als anerkannt“ (Hausmann: Tochtergesellschaften, lk. 33).

¹⁰ Tjutrjumov: Aktsiate ühe isiku kätte koondamisest jne. „Õigus“ 1936. a. nr. 2.

¹¹ L. c., lk. 36.

II.

Baltikumis, samuti ka Saksamaal ja Sveitsis, kehtivais aktsiaseadustes pole otsest normi, et ühe mehe aktsiaseltsid on ebaseaduslikud, nagu pole ka vastupidist normi, et niisugused aktsiaseltsid on seaduslikud. Selle küsimuse otsustamist selles või teises mõttes tuleb põhjendada mitte seaduse tähega, vaid ainult tema tõlgendamisega, *non ex verbis legis, sed ex interpretatione placet*.

Peamine vastuväide ühe mehe aktsiaseltside lubatavusele seisab selles, et 1) peaaegu kõik seadusandlused nõuavad aktsiaseltsi tekkimiseks mitme asutaja olemasolu, 2) et peale enda asutamist aktsiaselts peab koosnema paljudest aktsionäridest, 3) et aktsiaseltside organid — juhatuse, nõukogu, aktsionäride üldkoosolek, revisjonikomisjon — samuti peavad igaüks koosnema mitmest aktsionärist. Kui kõik 100% aktsiaid, kui kogu ettevõtte peab kuuluma ühele isikule, siis, ülalesitatud nõuete puhul, ei saa asutada aktsiaseltsi ega organiseerida tema tegevust. Kui aga sellest hoolimata ühe mehe aktsiaseltsi asutatakse, nad olelevad ja töötavad, siis toimub see seadusest möödumise teel, vari-isikute abil.

Seadusest möödumine, vari-asutajad, vari-aktsionärid! Õigeusklik jurist küsib siin, kas on kaotanud oma tähenduse vana rooma reegel: *quod ab initio vitiosum erat, non potest tractu temporis convalescere?*

Selliseile õigeusklikele juristidele peab meenutama, et elunõuete pealesurumise all tahtmatult tuleb loobuda vana-dest kindlustatud positsioonidest ja asuda uutele. „Stets ist das Wirtschaftsleben das Primäre, die Rechtsordnung folgt ihm“¹².

Vastased räägivad nõrdsinult, et sel juhtumil esineb *dolus in fraudem legis*, kaitsejad vastavad neile, et see on vaid *licita sollertia* (lubatud kavalus) või, nagu ütleb Klein, „me näeme sel juhtumil peegeldust visast võitlusest kapitali ja riigivõimu ning eetika vahel“ (ein Abbild des zähen Ringens und des Geldkapitals mit Staatsmacht um Ethik)¹³.

„Vari-isikute“ olemasolu on saanud üheks aktsiaõiguse

¹² Schneebel: Die Einmanngesellschaft, 1934. a., lk. 1.

¹³ Klein: Die neuere Entwicklung der Aktiengesellschaft, lk. 54, ja Hausmann, l. c., lk. 51.

hädavajalikuks elemendiks („es ist ein integrierender Bestandteil unseres Aktienrechtes geworden“) ja, nagu ütleb Bauer: „es muss der wirtschaftlichen Praxis zugegeben werden, dass das geltende Recht gerade zum Strohmännertum zwingt“¹⁴. Ja sellise sunni parimaks illustratsiooniks võib olla järgmine näide inglise kohtutegelusest, kuigi viimasele, nagu teada, on omane eriline konservatism. See on kuulus a./s. Salomon von Salomoni protsess 1899. a.¹⁵. Selle seltsi põhikirjale olid kirjutanud alla üks tõeline asutaja ja 6 väarasutajat (*dummies*). Tol ajal nõuti 7 asutaja allkirja.

Kaks esimest instantsi tunnistasid sellise seltsingu ebaseaduslikuks. Kõrgeim instants, House of Lords, tühistas selle otsuse, kusjuures üks lord-kohtunikke kirjutab otsuses: „Seaduses ei sisaldu nõudmist, et põhikirjale (*memorandum*) allakirjutajad oleksid iseseisvad või ei oleks seotud omavahel, või et nad või keegi neist peaks evima olulist huvi ettevõttes, või et neil oleks oma, üksteisest sõltumatu tahe“ [*There is nothing in the act requiring that the subscribers to the memorandum should be independent or unconnected, or that they or any of them should take a substantial interest in the undertaking or that they should have a mind and will of their own* (Palmer, Company Law, lk. 52)].

Üldse suhtumine fiktiivsesse asutajaisse ei ole mitte ühesugune kõigis seadusandluses. Prantsuse õigus ei tunnista sellist asutamist seaduslikuks ja loeb fiktiivsete asutajatega aktsiaseltsid kehtetuiks. Kuid ühes sellega prantsuse kohtutegelus tunnustab nn. raviteooriat ja valju *nullité d'ordre public*'i asemel on võtnud tarvitusele *nullité sui generis*, s. o. aktsiaseltsi niisuguse kehtetuse, mis ei teki mitte *ipso jure*, vaid ainult kohtuotsuse põhjal, ja alles selle otsuse seadusjõusse astumise silmapilgust. Peale selle 1893. a. novell ei nõua niisuguse seltsi tingimatut likvideerimist, vaid annab võimaluse parandada asetleidnud puudust likvideerimise ärahoidmiseks¹⁶. Need kitsendused tegelikult halvavad täiesti absoluutset väarasutajate värbamise keeldu.

¹⁴ Bauer: Die rechtliche Struktur der Truste. Wirtsch. Abhandlungen 1927. a., 4. vihk.

¹⁵ Schneebel, l. c., lk. 34; vt. ka lk. 129 jj.

¹⁶ Loi sur les sociétés, art. 41.

Hoopis õigemini talitab seepärast saksa kohtutegelus. Ses suhtes väärrib erilist tähelepanu Reichsgericht'i (RG) otsus 14. dets. 1928. a. (Jurist. Wochenschrift 1929. a., vihk 10, lk. 643—645). Selle oma otsuse põhijäreldused kordas RG uuesti oma otsuses 27. aug. 1935. a. (J. W. 1935. a. vihk 51/52, lk. 3613); kuigi mõlemad need otsused on tehtud G. m. b. H. asjus, seda enam aga on kohaldatavad aktsiaseltsidele.

Neis kahes otsuses RG tuleb järgmistele järeldustele: 1) asutamisteedaanne on teadaanne avalikkusele (*an die Allgemeinheit*), et asutaja võtab enda peale kogu vastutuse ja kõik kohused, mis on seotud asutamisega; 2) see vastutus jääb jõusse, kuigi asutaja ei oleks aineliselt huvitatud seltsi asjust ja tegeleks ainuüksi kolmandate isikute mõjul ja huvides (vari-isik); 3) sellise asutaja vastastikused suhtlused ülejäänud asutajatega võivad anda õigust asutajate vastastikus- teks nõudmisteks üksteise vastu, kuid need nende suhtlused ei puutu ei asutatud seltsi ega tema kreditoridesse; 4) asutajate simulatiivsus ei tee veel seltsi ennast simulatiivseks (*Scheingesellschaft*), 5) Saksa tavaõigus ja pikaajaline kohtutegelus, ka öeldud otsuses, on alati pooldanud samasugust arvamust „*im Interesse der Kapitalgrundlage und zum Schutze der Gläubiger*“.

Saksa kohtutegeluse paremus ses küsimuses seisab selles, et ta üldse ei arvesta asutajate tahtepuudust. See otsus leiab, et seltsi asutajaid vari-aktsionäre seltsi enda suhtes ei ole üldse olemas.

Selle Saksa kohtutegelasega on sõlidaarsed Itaalia, Austria ja Šveitsi kohtutegelus¹⁷. Peale selle, küsimus asutajate arvust ja võimest otsustatakse kohtuniku poolt, kes registreerib põhikirja („*Wahrheit der Unternehmensform soll der Registerrichter prüfen*“). Peale registreerimist seda küsimust enam üles tõsta ei saa (Roth: Die Einmann-gesellschaften — Zentralblatt für Handelsrecht 1930, lk. 165/166).

III.

Kuid peale nõudmise, et aktsiaselts asutataks mitme asutaja poolt, mõned seadusandlused nõuavad, et kogu aktsiaseltsi tegevuse kestel ta koosneks mitmest aktsionärist. Kui

¹⁷ Schneebeil, l. c., lk. 36.

aga need mitu aktsionäri on vari-isikud, siis selts peab likvideeritama¹⁸. Kuid ka siin tuleb ühe mehe aktsiaseltsile appi raviteooria oma ravivahenditega, ja nimelt: a) likvidatsioon minimaalse aktsionäride arvu puudumise pärast ei toimu mitte *ipso jure*, vaid ainult huvitatute kaebusel ja kohtu määruse järgi, b) kõik aktsiaseltsi toimingud, mis eelnevad sellele kohtumäärusele, jäävad jõusse, c) kui aktsionäride arv täiendatakse enne likvidatsioonimääruse tegemist, siis aktsiaselts võib jätkata oma tegevust¹⁹.

Sellisel tingimusel hagid selle kohta, et aktsiaselts peab likvideeruma aktsionäride arvu puudulikkuse pärast, kaotavad oma tegeliku tähenduse, kõnelemata sellest, et sel juhul astuvad ette fiktiivsed aktsionärid, aktsiapidamise fiktiivsust on aga väga raske tõendada (vrd. Roth: die Einmangesellschaften-Zentralblatt für Handelsrecht 1930, lk. 165/166). Minimaalse aktsionäride arvu nõue esineb vaid Prantsusmaal, Inglismaal, Belgias, Taanis. Sellist nõudmist ei sisalda Saksa, Sveitsi ja Austria aktsiaseadused ja Poola uusim seadus. Viimaksmainitud riikides ühe mehe aktsiaseltsi ei ähvarda sellest küljest mingi hädaoht²⁰.

Mis puutub Balti riikidesse, siis siin see küsimus esineb teatud määral vaieldavana. Lugu on nii, et siin kehtiv VSK X k. I j. § 2131 lausub, et „aktsiaseltsid moodustatakse paljudest isikuist, kes panevad kokku määratud (teatavad) summad, mis kokku moodustavad liitkapitali (skladotšnoi kapital)“. Professorid Šeršenevitš ja Tjutrjumov omistavad väljendusele „paljudest isikuist“ erilist tähendust ja leiavad, et „aktsiate ehk osatähtede koondumine ühe isiku kätte tähendaks seltsingu lõppemist“²¹. Meile näib, et väljend „paljudest isikuist“, mida on tarvitatud § 2131, on kõige enimini seletatav selle paragraafi arhailisusega. See paragraaf ei evi niipalju defineerivat, kui kirjeldavat iseloomu. Ta lihtsalt nendib aktsiaseltside tekkimise viisi tol ajal (1836. a.), mil kellelegi polnud veel tulnud pähe mõtet ühe mehe aktsiaseltsidest. Seda tõendab selles paragraafis tarvitatud väljenduse „paljudest isikuist“ ebamäärasus. Professor Šeršenevitš oletab, et

¹⁸ Fricke: Rechtsfragen der Wirtschaft JW 1930, vihk 3.

¹⁹ *Ibid.*, lk. 41–45, 49.

²⁰ Schneebel, *l. c.*, lk. 49.

²¹ Šeršenevitš: Utšebnik russkago graždanskago prava, lk. 113.

„aktsiaselts ei saa koosneda vähem kui kahest isikust“²². Kuid kas 2 isikut on paljud isikud? Kui aktsiaselts koosneb isegi 3—4 isikust, ka siis ei saa öelda, et ta koosneks paljudest isikuist. Väljenduse „paljudest isikuist“ ebamäärasus tõendab, et seadusandja ei omistanud olulist tähendust aktsionäride-asutajate arvule. Selles paragraafis kõneldakse selles, kuidas moodustub liitkapital. Muidugi, kui kirjeldatakse, kuidas moodustatakse liitkapital, siis tuleb öelda, et ta koosneb paljude isikute poolt kokkupandavaist summadest. Kui aga asendada sõna „liitkapital“ moodsa sõnaga „põhikapital“, nagu on tehtud TS projekti § 719, siis pole enam tingimatut vajadust kõnelda „paljudest isikuist“, kes panevad kokku selle kapitali. „Ei saa väielda selle vastu,“ ütleb J. Gierke, „et normaalsed aktsiaseltsid on suured ettevõtted, mis vajavad suuri kapitale (näit. Suessi kanali selts), mis pole jõukohased ühele isikule või isegi vähesele arvule isikutele. Peale selle üheks aktsiaseltsi ülesandeks on koguda kokku üksikuid jõude seisvaid väikesi kapitale ja anda neile kasulik ja tulus rakendus, kusjuures risk jaotub paljude isikute vahel ja pole seepärast eriti suur“²³.

See kõik on nii. Kuid ei pea unustama, et peale maailmasõda sündis ses suhtes „*Subvention des Grundes*“, kui tarvitada Ratenau ütlust. Muidugi, raudteede ehitamiseks ja kasustamiseks on nõutav väga paljude isikute liitkapital. Kuid samu funktsioone täitva autobuseliini kasustamiseks on nõutav palju väiksem kapital, ja aktsiaseaduste nõudmised, mis on kohased raudtee-ettevõttele, ei ole kohased võrdlemisi väikestele autobuse-ettevõttele.

Raudteede ja autobuseliinide seltsid — see on üks tuhandeid metamorfoosidest aktsiakapitali majapidamise alal. Seadusandja ja kohtutegelus on kohustatud arvestama neid metamorfoose, et mitte jääda maha elust.

Sõltumatult sellest ei tarvitse liialt rõhutada vana Vene aktsiaseaduse tähte. Juba Pobedonostsev oma tsiviilõiguse õpperaamatus (3. j., lk. 551) kirjutas: „1836. a. aktsiaseltside seaduse enda seaduslik tähendus on nõrgenenud ja nagu kaotsi läinud.“ Ja veel enne, ametlikus seletuskirjas

²² *Ibid.*, lk. 113.

²³ Handwörterbuch der Rechtswissenschaft 1926, I k.: Aktiengesellschaft.

1872. a. koostatud Aktsiaseltside seaduse juurde, on muu seas öeldud: „Uute, asutatavate seltside põhikirjade projekteerimisel peaaegu üldse ei võeta arvesse Aktsiaseltside seadust, mis sisaldub Seaduste Kogus (Svod Zakonov)... võib öelda, et ta oleleb vaid paberil, ja et õieti meil ei ole üldist aktsiaseadust²⁴.“ Seepärast võib täiesti põhjendatult väita, et VSK X k. I j. § 2131 ei pea olema põhjuseks, et tunnistada Baltikumis ühe isiku aktsiaseltside olemasolu ebaseaduslikuks.

IV.

Aga kui tunnistada, et ühe mehe aktsiaselts võib statuueeruda ja olelda, et ta on õigusvõimne, siis tekib veel küsimus tema teovõimest. Aktsiaselts teotseb ju oma organite kaudu: juhatuse, nõukogu, revisjonikomisjoni, aktsionäride üldkoosoleku kaudu. Kui kõik need valitsemisorganid või mõned neist peavad koosnema tingimata aktsionäridest, siis ühe mehe aktsiaselts ei saa valida ja määrata neid organeid, ja järelikult ta muutub teovõimetuks. Kuid mitte kõik seadusandlused ei nõua, et aktsiaseltsi organid koosneksid tingimata aktsionäridest. Selline nõue leidub Šveitsi seaduses, kuid ka seal juhatuse võib koosneda ühest liikmest (Art. 649 1. ja 2. lõige).

Need nõuded võetakse harilikult aktsiaseltside põhikirjadesse. Kuid põhikirju võib aktsionäride nõudmisel muuta. On endastmõistetav, et kui asutatakse teadlikult ühe mehe aktsiaselts, siis ei pea võetama oma põhikirja sellist nõuet, et ta valitsemisorganid moodustuksid aktsionäridest. Kui aga aktsiaselts on muutunud ühemeheliseks hiljemini, siis see selts peab eelnevalt hoolitsema selle eest, et muuta oma põhikirja ja kohastuda ta muutunud olukorraga aktsionäride koosseisus.

Baltikumis kehtivas VSK X k. 1 j. § 2175 on öeldud, et üldkoosolek määrab „omal valikul juhatuseliikmeid ja direktoreid“. See paragraaf ei sea paratamatuks tingimuseks, et need juhatuseliikmed ja direktorid valitaks aktsionäride hulgast.

Halvem on lugu sel juhtumil revisjonikomisjoniga. Vastavalt VSK X k. 1 j. § 2158 lisa §-le 14 „aruande ja bilansi kontrollimiseks valitakse aasta peale revisjonikomisjon 5

²⁴ Vrd. TsS projekt § 719 motiivid, samuti Kaminka, l. c., lk. 1.

aktsionärist²⁵. Tuleb küsida, kuidas valida sellist revisjonikomisjoni ühe mehe aktsiaseltsis? Vastuse sellele küsimusele võib leida Šveitsi Bundesgericht'i otsuses, milles on öeldud: „Kui selts on niisuguses seisukorras, et võimetuse tõttu moodustada oma valitsemisorganeid vastavalt oma põhikirjale, ta ei saa avaldada oma tegevust ja teostada põhikirjas ettenähtud sihte, siis selline selts ometi oleb edasi „latentses“ (tegevusetus) olekus“. Kuid seejuures, ütleb Bundesgericht, aktsiate edasiandmine üksik-aktsionäri poolt selleks, et saaks organiseerida põhikirjas nõutavaid valitsemisorganeid, on küllaldane selleks, et ennistada seltsi teovõimet“ (BGE, II k., lk. 176)²⁵. Lihtsamalt öeldud, Bundesgericht sel juhtumil nagu provotseerib vääraaktsionäride abiksvõttu.

Aktsionäride üldkoosolekud muidugi peavad koosnema aktsionäridest. Kuid üldkoosoleku kehtivuseks ei ole tähtis mitte üksikute aktsiapidajate arv, vaid ilmunud aktsionäride poolt esitatud aktsiate arv (VSK X k. I j. § 2184 ja § 2158 lisa § 7). Seepärast loogiliselt pole takistusi selleks, et lugeda üldkoosolek toimunuks, kui ilmub üks aktsionär, kes esitab kogu aktsiakapitali; seda enam, et teise koosoleku suhtes pärast esimest mittetoimunud koosolekut seaduses (VSK X k. I j. § 2158 lisa § 8) on öeldud, et see koosolek loetakse seaduslikult toimunuks vaatamata temast osavõtnud aktsionäride poolt esitatud aktsiate arvule; järelikult, teine üldkoosolek tuleb tunnistada seaduslikult toimunuks, kui temale saabub kas või üks aktsionär, ja seega, järelikult, vaikivalt legaliiseeritakse üldse üldkoosolek üheainsa aktsionäriaga.

Tõsi, § 2158 lisa §-s 10 on öeldud, et „üldkoosoleku protokollid õigsust tõestavad koosoleku juhataja ja aktsionärid, arvult mitte alla 3“, kuid on endastmõistetav, et selle nõudega on peetud silmas üksikute üldkoosolekust osavõtvate aktsionäride õiguste kaitset nende huvide põrkel. Ühe mehe aktsiaseltsis pole üksikute aktsionäride huvide põrget, ei ole vajadust nende õiguste kaitsemiseks üksteise vastu ja järelikult pole vajadust üldkoosoleku protokollid allakirjutamiseks „aktsionäride poolt, arvult mitte alla kolme“.

Üldse aktsionäride üldkoosolekute jaoks määratud vormilised nõuded on sunduslikud sel määral, kui võrra säilib

²⁵ Schneebel, l. c., lk. 59.

nende vormilikkuste *ratio*. Sel juhtumil võiks öelda: *cessante ratione formae, cessat forma ipse*. Aktsionäride üldkoosolekute jaoks ülesseatud vormiliste nõuete sihiks on diskussioon kutsetähe küsimustes ja hääletamine diskussiooni tulemuste selgitamiseks. Ühe mehe aktsiaseltsis ei ole ei diskussiooni ega hääletamist, järelikult ei ole ka vajadust seks määratud vormilikkuste järgimiseks. Üksik-aktsionär täidab kõiki üldkoosoleku funktsioone (mitte aga vormilikkusi), vastavalt seadusele ja põhikirjale (RGZ 23, k., lk. 204). Diskussiooni ja üldse koosolekut sel juhtumil ei ole. Üheisikune aktsionär teeb resolutsioone (*Entschlüsse*, mitte *Beschlüsse*) juhatuse ja valitsemisorganite koosseisu kohta. Ta võib isegi valida iseend mitmesuguste ametite peale (*Eigendirektor*), sest keeld hääletada iseenda poolt on sel juhtumil kohaldamatu (R. G. L. 60. k., lk. 172, 174; 75. k., lk. 236)²⁶.

Need kaalutlused on kohaldatavad ka 3 aktsionäri allkirja nõudmisele üldkoosoleku protokollil. Need 3 allkirja peavad tõestama protokollis sisu õigsust tema kontrollimiseks ülejäänud aktsionäride poolt. Kui aga „ülejäänud“ aktsionäre pole, siis pole vajadust protokollis tõestamiseks kolme aktsionäri poolt. Mis aga puutub kolmandate isikute, või üldse nn. avalikkuse huvidesse sel määral, kui teda puudutab üldkoosoleku protokoll, siis HGB § 259 nõuab protokollis tõestamist notari poolt²⁷. Sedasama viisi võib tarvitada, kui üldkoosolek moodustub ühest aktsionärist, seal, kus ei ole HGB § 259 laadilist seadusmäärust. Ainsa aktsionäri resolutsiooni tõestamine notari poolt üldkoosoleku protokollis asemel võib täiesti asendada 3 aktsionäri allkirja.

Muidugi, tuleb nõustuda Schneebel'iga selles, et on vaja veidi fantaasiat, et kujutella üldkoosolekut, mis koosneb ühestainsast aktsionärist²⁸. Goldheim kirjeldab irooniliselt sellist üldkoosolekut: „Kõigi aktsiate ainus omanik valib iseenda koosoleku juhatajaks. Kõik selle üldkoosoleku otsused tehakse ühehäälselt, ilma et tekiks mingeid vaidlusi; üheisikune aktsionär ei kardab, et teda üle hääletatakse, ta määrab ja kõrgendab endale palka oma äranägemise järgi. Ja koos-

²⁶ Hugo Griebel: Die Einmanggesellschaft. Berlin 1923, lk. 23, 44 („es ist ausnahmslos anerkannt, dass der physische Alleingesellschafter gleichzeitig Vorstand sein kann“).

²⁷ *Ibid.*, lk. 9 ja 19.

²⁸ Schneebel, *l. c.*, lk. 67.

oleku lõpul ta tänab koosolekut ja teeb üldkoosolekule ettepaneku püstitõusmisega avaldada tänu valitsemisorganitele nende eduka tegevuse eest.“ Ja sellest hoolimata nii Schneebel kui ka Goldheim tunnustavad, et „sellised üldkoosolekud on ometi lubatavad, kuigi nad ei ole eriti lohutavad ega soovitatavad“ (*obwohl es weder erwünscht noch erfreulich sei*).

Schneebel, toetudes enamikule autoreile (Harries, Lehmann, Staub, Pinner, Brodmann, Gierke jt.) ja kahele šveitsi Bundesrat'i otsusele „Ozeana“ ja „Universumverlag'i“ asjus, tuleb järeldusele, et „kui vaadelda aktsionäride üldkoosoleku instituuti tema poolt taoteldava sihi seisukohalt, siis vaevalt leidub alust eitada sellise koosoleku seaduslikkust kõigi aktsiate ühe pidaja kohalolekul²⁹“.

Kuid, küsitakse edasi, kuidas talitada siis *decharge*'iga, vajadusega kinnitada aruanne ja tunnistada õigeks või ebaõigeks valitsemisorganite teod. Neil organeil pole ju õigust võtta osa hääletamisest sellistes küsimustes ja üheisikune aktsiaselts ei saa end ise dešaržeerida. Sellele vastatakse, et *decharge* on seltsi sisemine asi, volitaja ja volitatava asi, *decharge* on nõutav valitsemisorganite huvides ja neist olnud, mitte tungivalt nõuda seda *decharge*'i³⁰.

„Igal juhtumil,“ ütleb Thalmann (Šveitsi obligatsioonidõiguse läbivaatamise komisjoni aruandja), „aktsiaseltsi olemasolu ei või panna sõltuvusse võimalusest või võimatusest määruste tegemiseks *decharge*'i suhtes.“ Tuleb, muide, ära märkida, et Baltikumis kehtivad aktsiaseltsidesse puutuvad seadused ei kõnele midagi *decharge*'ist. Sellest on juttu vaid aktsiaseltside põhikirjades, ja osalt näevad seda nõuet ette maksuseadused.

Kuid küsimus *decharge*'ist ei teki mitte ainult üheisikuste aktsiaseltside suhtes. Ta on samaviisi lahendamatu ka sel väga sageli esineval juhtumil, kui kõik aktsiad on jagatud ära kõigi juhatuseliikmete vahel. Ka sel juhtumil ei saa keegi dešaržeerida. Ühe sõnaga, teovõimetus *decharge*'i suhtes samuti ei saa olla takistuseks üheisikuse aktsiaseltsi olemasolule.

²⁹ *Ibid.*, lk. 68.

³⁰ Meyer-Wild: Die Einmanngesellschaft nach Schweiz. Recht. SJZ 1926/1929, lk. 73.

V.

Nii siis, üheisikuse aktsiaseltsi olemasolu seaduslikkuse küsimuses tuleb eristada kaht gruppi. Nimetame nad prantsuse ja saksa grupiks. Prantsuse grupp ei tunnusta ühe mehe aktsiaseltside seaduslikkust, kuid kohtuprotsess selle ebaseaduslikkuse kohta on sisustatud nii, et ta kaotab praktilise tähenduse. Sellesse gruppi kuuluvad: Prantsusmaa, Belgia, Taani, Soome, Leedu, Luksemburg, Rootsi, Norra ja Portugal³¹.

Saksa grupp oma kohtutegeluses tunnustab üheisikuste aktsiaseltside seaduslikkust. Sesse gruppi kuuluvad: Saksa, Holland, Itaalia, Austria, Šveits³² ja, meie arvates, Eesti ning Läti.

Jääb veel öelda mõni sõna suhtlustest üksik-aktsionäri ja aktsiaseltsi vahel ühelt poolt ja selle aktsionäri ja aktsiaseltsi suhteist kolmandate isikutega teiselt poolt. Nende suhtluste küsimuses üksik-aktsionär püüab harilikult kasutada ära kaks diametraalselt vastupidist seisukohta, selle järgi, kuidas nõuab olukord.

Kui üksik-aktsionär võetakse kriminaalvastutusele aktsiaseltside seaduse rikkumise pärast, ta ütleb: lubage, mis aktsiaselts see on! See on mu isiklik eraettevõtte aktsiaseltsi fiktiivnimetuse all. Kriminaalkohus peab arvestama asjade tõelist, mitte fiktiivset seisukorda. Kui aga sellelt samalt, s. o. ainsalt aktsionäri, kellele kuulusid kõik aktsiaseltsi aktsiad, nõutakse pankrotti jäänud aktsiaseltsi võlgade tasumist, ta vastab: mina ja aktsiaselts oleme kaks erinevat õigussubjekti. Mina tasun oma võlgu, las mu selts tasub omi. Mina selle seltsi võlgade eest ei vastuta.

Neist kahest seisukohast ainult viimane on seaduslik. Pole mingit kahtlust, et aktsiaseltsi võlgade eest vastutab ainult selts, mitte aga aktsionär, olgugi ta ainus aktsionär. Täiesti õige on viimase vastuväide, et aktsionär ja aktsiaselts on eri, iseseisvad, teineteisest sõltumatud õigussubjektid. Säärane aktsionär võib kontraheerida oma seltsiga, sõlmida temaga igasuguseid (heausulisi) lepinguid, olla selle seltsi heausuliseks kreditoriks ja deebitoriks. Seltsi varandus läheb üle vastavale aktsionärile varanduse kolmandale isikule üle-

³¹ Griebel, *l. c.*, lk. 98 ja 99.

³² Schneebeil, *l. c.*, lk. 105.

mineku üldistel põhimõtetel. Ei ole olemas mingit varaühisust³³ ja R. G. väidab kindlasti ja muutmatult (RGZ 85. k., lk. 380, 87. k., lk. 18, 92. k., lk. 77), et mõlema varanduse majanduslik samasus ei tähenda veel nende õiguslikku samasust.

Kuid täiesti ebaõige on üksik-aktsionäri vastuväide, kui ta ütleb, et tema ei kanna kriminaalvastutust oma aktsiaseltsi põhikirja ja üldse aktsiaseltside seaduste rikkumise eest tema poolt. Parafraaseerides aforismi: *semel heres semper heres*, võib öelda: *semel societas, semper societas*. On aktsiaselts kord asutatud ja registreeritud, siis jääb ta selliseks kuni likvidatsioonini seatud korras, ja kriminaalseadused, mis kaitsevad aktsiaseltsi ja tema kreditoride õigusi ja huvisid, jäävad jõusse, sõltumatult sellest, kas on kõik aktsiad koondunud ühtedesse kätte või mitte. Nii otsustas selle küsimuse Reichsgericht veel 1909. a. (RGSt 42. k., lk. 283); selles otsuses on öeldud, et aktsiaseltsi varandus on kolmanda isiku varandus isegi kõigi 100% aktsiate omaniku suhtes, ja see üksik-aktsionär vastutab võltsimise, raiskamise ja varguse eest selle oma seltsi varanduse suhtes. Tõsi, selle otsuse vastu vaidlevad H a h e n b u r g, F r i e d l ä n d e r jt., aga ka nemad leiavad, et seltsi varandus ei ole samane üksik-aktsionäri varandusega, kuid oletavad, et vastutus sel juhtumil võib olla vaid tsiviil-, mitte kriminaalkohtuline. Kuid Reichsgericht ei muutnud oma vaadet ses küsimuses.

Me tutvusime peamiste kontroversidega, mis tekivad, kui tahetakse kokkukõlastada positiivse aktsiaõiguse üldised normid ühe mehe aktsiaseltsi iseärasustega, mis moodustavad niiõelda loodusõiguse. Selliseid kontroverse, selliseid *quasi-anomaaliaid* on väga palju. Täiesti õigesti ütleb Griebel: „Ein anormales Rechtsgebilde wie die Einmannengesellschaft widerstrebt der Einbeziehung in ein festgefügtes Normensystem.“ Ajakirja-artikli ulatus ei võimalda peatuda kõigil neil *quasi-anomaaliail*. Viimaste vaatlusele ja positiivse õiguse normide kokkukõlastamisele üksik-aktsionäride loodusõigusega on pühendatud suurem osa Griebel'i siinmainitud monograafiast, mida soovitamegi kasutada neil, kes on huvitatud käesolevast küsimusest.

³³ Karl Haff: Das personifizierte Sondervermögen des Unternehmers. Die Reichsgerichtspraxis im Deutschen Rechtsleben, II, lk. 186.

VI.

Pärast kõike eeltoodut peame kasulikuks tsiteerida HGB autoriteetseimat kommentaatorit Staub'i ühe mehe aktsiaseltside juriidilise seisukorra kohta.

„Juhtub väga sageli,“ kirjutab Staub, „et üheisikune ettevõte või täisselts maksustamisse puutuvail või mõnesugustel teistel kaalutlusil muudetakse aktsiaseltsiks. Kuid majanduslikus suhtes ettevõtte jääb nende kätte, kellele ta kuulus varemini (§ 179 m. 21). Kui kõik aktsiad on koondunud ühe aktsionäri kätte (Einmannengesellschaft), siis see ei ole sellise seltsi olemasolu lõpetamise põhjuseks (*ist kein Auflösungsgrund*), nagu seda nüüd üldiselt tunnustatakse (vrd. RG 98, lk. 289, 84, 68, 172 jne.). Ei ole mingit alust tunnustada, et sel juhtumil aktsiaselts lakkab olemast õigussubjekt. Aktsionäri ja aktsiaseltsi varandus jäävad eri varanduseks, nagu nad on eri õigussiksused, nad mõlemad säilitavad oma iseseisvuse. Kõik see on kohaldatav ka sel juhtumil, kui kõigi aktsiate koondumist ühtedesse kätte peeti silmas juba aktsiaseltsi asutamisel (RG 84, 20). Ja kui aktsiaseltsi varandus peab minema üle ainukesele aktsionärile, siis see ei sünni mitte üld-õigusjärgluse korras, vaid üleandmise, ümberkinnistamise jne. teel (§ 292, m. 18).“

Käesolevat artiklit lõpetades me peame ometi tunnustama, et ühe mehe aktsiaseltsid on võõrpoegadeks, ehk küll väga rohkearvulisteks, aktsiaseltside peres, et ühe mehe aktsiaseltside sünnitunnistused ei ole nende sünniseaduslikkuse suhtes mitte täiesti korras, et nende seltside seisusõiguse üle võib muidugi vaielda. Küsimuses on vaid, kas peab seda tegema?

Igatahes, uute seaduste väljatöötamisel aktsiaseltside kohta see küsimus peab leidma otsese lahenduse. Ei saa jätta majanduslikult nii tähtsat küsimust kohtutegeluse hooleks, mis, nagu teada, ei ilmuta tingimatut järjekindlust.

Kohtud 1935. aastal.

1. Kohtute korraldus.

Arvates 1. veebruarist 1935. a. pandi kehtima uus Kriminaalseadustik ja Kriminaalkohtupidamise seadustik, Distsiplinaarseadustik ja Vangistusseadustik, Kaitseväge Kriminaalseadustik, Kaitseväge-

lise vangistuse seadlus, Maksukaristuste seadustik ja nende seaduste maksmapanemise seadused. Nende seaduste kehtima hakkamisega said kohtud uued nimetused: Kohtupalat nimetati ümber Kohtukojaks, rahukogud — ringkonnakohtuteks ja rahukohtunikud — jaoskonnakohtunikeks.

Väliskorralduste hulgas väärrib mainimist, et Riigivanema dekreediga 27. veebr. 1935 pandi kehtima kohtutegelaste suhtes Ametiriietuse seadus. Kuna seni vastava seaduse puudusel kohtutegelased oma ametitegevusele ilmusid harilikkudes visiit- ja tööülikondades, on nüüdsest peale kohtutegelastele sunduslikuks tehtud kohtuistungitel mustade mantlite (talaaride) ja barettmütside tarvitamine, kusjuures kohtutegelaste igal liigil, nagu kohtunikel, prokuröridel, sekretäridel ja advokaatidel, on omad väikesed erinevused. Kohtuametnikele muretseb rõivastise riik, advokaadid muretsevad selle omal kulul. Ametirõivastise (talaari ja barettmütsi) tarvitusele võtmine toimus pärast Riigikohtu üleviimist Tartust Tallinna, nimelt esmakordselt Riigikohtu esimesel Tallinnas peetud kohtuistungil 5. märtsil 1935. a.

Kohtute väliskorralduses oleks nimetada Riigikohtu üleviimine Tartust Tallinna, mis järgnes veebruarikuul 1935. a., ja sellega ühes kohtuhoonete kordaseadmise esmalt Tallinnas, kus Riigikohtule anti Põllutööministeeriumi hoone Vismari tänaval nr. 7, ja Tartus, kus sealsele ringkonnakohtule üle anti senine Riigikohtu hoone Aia tänaval nr. 35, samuti remonteeriti ka Tartu ringkonnakohtu senine hoone Veski tänaval, mis Tartu jaoskonnakohtute kasutamisele läks. Ühtlasi varustati nendes hoonetes asuvad kohtud uue mööbliga.

2. Kohtute koosseis.

Kohtunikkude üldarv oli 1935. aastal 172: kollegiaalkohtutes töötas 85 kohtunikku, üksikkohtunikke oli 87. Aasta lõpul, dekreediga 12. septembrist 1935. a., kustutati kohtute koosseisust üks tähtsamate asjade kohtu-uuriija ja 6 kohtu-uuriijat ning suurendati lisa-jaoskonnakohtunikku arvu 2 võrra ja ringkonnakohtu alaliste liikmete arvu 2 võrra. Ringkonnakohtu uued alalised liikmete kohad määrati üks Tartu ja teine Viljandi ringkonnakohtu juurde. Kohtu-uuriijate jaoskondadest kaotati 1. novembriks 1935. a. Tallinna tähtsamate asjade 2. jaoskond, Tallinna 5. jaoskond, Harjumaa 2. jaoskond, Tartu 5. jaoskond, Petseri 1. jaoskond, Tapa jaoskond ja Pärnu 2. jaoskond. Senine Harjumaa 1. jaoskond loeti edaspidi Tallinna 5. jaoskonnaks, Tartu 4. jaoskond — Tartu 3. jaoskonnaks ja Petseri 2. jaoskond — Petseri jaoskonnaks. Seega jäi aasta lõpuks järele 169 kohtunikukohta.

Riigikohus töötas 14-liikmelises koosseisus: esimees, abiesimees, kolm osakonna esimeest ja 9 kohtuliiget; osakondades peale (Järg lk. 287.)

Riigikohtu administratiivosakonna

I astme toimetused	Asutised, kelle otsuste vastu kaebused antud	1. jaanuaril 1935. a. oli lõpetamata		Kokku	Lõpetati 1935. aastal										Kokku		1. jaanuariks 1936. a. jäi lõpetamata
		1935. aastal tuli juurde	Kokku		rahuldati		jäeti tagajärgeta		jäeti läbi vaatamata		kõrvaldati läbivaatamiselt		pandi seisma		Kokku		
					arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%			
1	Kohtuministeerium . . .	—	3	3	—	—	2	66,67	1	33,33	—	—	—	—	3	—	
2	Vangimajade valitsus . .	—	1	1	—	—	1	100	—	—	—	—	—	—	1	—	
3	Siseministeerium	—	15	15	3	23,08	5	33,46	2	15,38	3	23,08	—	—	13	—	
4	Politseiavalitsus	—	4	4	—	—	3	75,00	—	—	1	25,00	—	—	4	—	
5	Teedeministeerium	—	2	2	—	—	2	100	—	—	—	—	—	—	2	—	
6	Posti-telegr.-telef. valitsus	—	1	1	—	—	1	100	—	—	—	—	—	—	1	—	
7	Kindlustusnõukogu	2	5	7	2	33,33	4	66,67	—	—	—	—	—	—	6	—	
8	Töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osak. direktor . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
9	Veeteede valitsus	1	1	2	—	—	2	100	—	—	—	—	—	—	2	—	
10	Haridus ja sotsiaalminist.	20	95	115	11	15,28	55	76,39	4	5,55	2	2,78	—	—	72	43	
11	Majandusministeerium . .	3	10	13	2	18,18	9	81,82	—	—	—	—	—	—	11	2	
12	Patendi apellatsioonikom.	1	—	1	—	—	1	100	—	—	—	—	—	—	1	—	
13	Maksudevalitsus	1	11	12	2	22,22	7	77,78	—	—	—	—	—	—	9	3	
14	Maksupeakomitee	113	251	364	68	27,31	170	68,27	8	3,21	3	1,21	—	—	249	115	
15	Tollipeakomitee	2	23	25	6	27,28	16	72,72	—	—	—	—	—	—	22	3	
16	Riigikontrolnõukogu . . .	1	—	1	1	100	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
17	Kaitseministeerium	5	2	7	1	16,67	3	50,00	—	—	2	33,33	—	—	6	1	
18	Kaitseväet. peakomisjon .	7	16	23	3	17,65	12	70,59	2	11,76	—	—	—	—	17	6	
19	Põllutöministeerium . . .	7	30	37	5	15,62	20	62,50	3	9,38	3	9,38	1	3,12	32	5	
20	Maakorralduse peakomisj. (planeerimise asjad) . . .	5	53	58	5	8,93	46	82,14	2	3,57	3	5,36	—	—	56	2	
21	Maakorrald. peakomisjon (popsi asjad)	23	60	83	4	6,15	60	92,31	—	—	1	1,54	—	—	65	18	
22	Keskveekomisjon	3	6	9	1	12,50	6	75,00	—	—	1	12,50	—	—	8	1	
23	Tasumaksmise peakomisj.	—	4	4	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	—	—	2	2	
24	Hindamise peakomisjon .	—	1	1	—	—	1	100	—	—	—	—	—	—	1	—	
25	Kinnisvarade hindamise peakomisjon	—	3	3	—	—	3	100	—	—	—	—	—	—	3	—	
26	Ettekanded otsuste tühist. kohta	—	12	12	10	83,33	2	16,67	—	—	—	—	—	—	12	—	
27	Riigikohtu otsuste ümberotsustamise palved . . .	—	2	2	—	—	2	100	—	—	—	—	—	—	2	—	
28	Mitmesugused asutised . .	—	3	3	—	—	—	—	1	33,33	2	66,67	—	—	3	—	
Kokku		194	615	809	125	20,69	434	71,85	23	3,81	21	3,48	1	0,17	604	205	

Kokkuvõte :

1. jaanuaril 1935. a. oli lõpetamata :

I astme asju 194
II " " 107

301

1935. a. tuli juurde :

I astme asju 615
II " " 260

875

Kokku $\frac{194 + 615 + 107 + 260}{809} = \frac{367}{367} = 1176$

Neist lõpetati 1935. aastal :

I astme asju 604 ehk 74,66%
II " " 301 " 82,02%
905 ehk 76,96%

1. jaanuariks 1936. a. jäi lõpetamata :

I astme asju 205 ehk 25,34%
II " " 66 " 17,98%
271 ehk 23,04%

Avalikke istungeid oli 49. Korraldavaid koosolekuid 73. Korraldavatel koosolekutel otsustati kokku 998 küsimust.

1935. aasta tegevuse aruanne.

	II astme asjad	Kohtuasutised, kelle otsuste peale revisjonkaeb. antud	1. jaanuaril 1935. a. oli lõpetamata	1935. aastal tuli juurde	Kokku	Lõpetati 1935. aastal								Kokku	1. jaanuariks 1936. a. oli lõpetamata
						rahuldati		jäeti tagajärgeta		jäeti läbi vaatamata		kõrvaldati läbi vaatamiselt			
						arv	%	arv	%	arv	%	arv	%		
1	Tallinna Ringkonnakohus . .		15	80	95	6	7,23	76	91,56	—	—	1	1,21	83	12
2	Tallinna 1. jaoskonnakohtunik		—	2	2	—	—	—	—	—	—	1	100	1	1
3	" 2. "		—	1	1	1	100	—	—	—	—	—	—	1	—
4	" 8. "		1	1	2	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	2	—
5	" 9. "		—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
6	" 10. "		1	—	1	1	100	—	—	—	—	—	—	1	—
7	Raasiku		4	4	8	4	57,14	3	42,86	—	—	—	—	7	—
8	Rapla		1	3	4	1	33,33	2	66,67	—	—	—	—	3	1
9	Haapsalu		3	2	5	—	—	4	100	—	—	—	—	4	1
10	Lihula		1	1	2	2	100	—	—	—	—	—	—	2	—
11	Keila		1	2	3	2	100	—	—	—	—	—	—	2	1
12	Saaremaa 1.		1	3	4	—	—	1	100	—	—	—	—	1	3
13	" 2.		1	2	3	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	2	1
14	Hiiu		—	1	1	—	—	1	100	—	—	—	—	1	—
15	Tartu Ringkonnakohus		8	21	29	5	23,81	16	76,19	—	—	—	—	21	8
16	Tartu 4. jaoskonnakohtunik		—	1	1	1	100	—	—	—	—	—	—	1	—
17	" 5. "		4	3	7	2	40,00	3	60,00	—	—	—	—	5	2
18	" 6. "		5	3	8	6	75,00	1	12,50	1	12,50	—	—	8	—
19	Mustvee		2	3	5	2	50,00	2	50,00	—	—	—	—	4	1
20	Elva		2	8	10	4	50,00	4	50,00	—	—	—	—	8	2
21	Jõgeva		—	3	3	4	66,67	2	33,33	—	—	—	—	5	2
22	Otepää		3	2	5	1	25,00	3	75,00	—	—	—	—	4	1
23	Valga 1.		1	—	1	—	—	1	100	—	—	—	—	1	—
24	" 2.		—	2	2	—	—	2	100	—	—	—	—	2	—
25	Võru 1.		1	1	2	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	2	—
26	" 2.		2	3	5	3	100	—	—	—	—	—	—	3	2
27	" 3.		1	—	1	—	—	1	100	—	—	—	—	1	—
28	Petseri 1.		—	2	2	—	—	2	100	—	—	—	—	2	—
29	" 2.		1	2	3	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	2	1
30	" 3.		2	3	5	2	66,67	1	33,33	—	—	—	—	3	2
31	Rakvere Ringkonnakohus . .		6	22	28	4	16,67	20	83,33	—	—	—	—	24	4
32	Rakvere 1. jaoskonnakohtunik		1	2	3	—	—	1	100	—	—	—	—	1	2
33	" 2.		2	2	4	1	25,00	3	75,00	—	—	—	—	4	—
34	Jõhvi		—	2	2	—	—	2	100	—	—	—	—	2	—
35	Tapa		1	2	3	2	66,67	1	33,33	—	—	—	—	3	—
36	Järva-Jaani		—	3	3	—	—	2	100	—	—	—	—	2	1
37	Väike-Maarja		1	3	4	3	100	—	—	—	—	—	—	3	1
38	Narva 1.		1	1	2	—	—	1	100	—	—	—	—	1	1
39	" 2.		1	1	2	—	—	1	100	—	—	—	—	1	1
40	Lüganuse		1	2	3	—	—	2	100	—	—	—	—	2	1
41	Viljandi Ringkonnakohus . .		9	18	27	6	22,22	9	70,37	—	—	2	7,41	27	—
42	Viljandi 1. jaoskonnakohtunik		2	3	5	3	60,00	12	40,00	—	—	—	—	5	—
43	" 2.		4	8	12	2	20,00	7	70,00	—	—	1	10,00	10	2
44	Pärnu 1.		—	4	4	1	25,00	2	50,00	1	25,00	—	—	4	—
45	" 2.		5	4	9	3	42,86	4	57,14	—	—	—	—	7	2
46	" 3.		3	6	9	—	—	4	80,00	—	—	1	20,00	5	4
47	Mõisaküla		3	5	8	1	14,29	6	85,71	—	—	—	—	7	1
48	Suure-Jaani		4	5	9	3	42,86	4	57,14	—	—	—	—	7	2
49	Põltsamaa		—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
50	Tõrva		2	1	3	—	—	3	100	—	—	—	—	3	—
Kokku			107	260	367	80	26,58	213	70,76	2	0,67	6	1,99	301	66

Riigikohtu tsiviilosakonna

	1. jaanuariks 1935. a. oli otsustamata asju	1935. a. jooksul juurde tulnud asju	K o k k u	Otsustatud asjade arv 1935. a.			1. jaanuariks 1936. a. jäi otsustamata asju
				Tagajärjeta jäetud	Kaebused rahuldatud (otsused tühistatud)	K o k k u	
Kohtukoda	232	397	} 632	275	59	} 337	295
Kohtukoja mitmesugused asjad . .	—	3			3		—
Tallinna Ringkonnakohus	211	331	} 542	208	85	} 293	249
Tartu	102	249			140		35
Viljandi	159	200	} 359	171	60	} 231	128
Rakvere	63	89			70		15
Ringkonnakohtude mitmesug. asjad	—	12	} 12	12	—	} 12	—
Kokku	767	1281			879		254

Riigikohtu kriminaalosakonna

	Otsustamata asjade arv		Otsustatud asjade arv 1935. aastal													
	1. jaan. 1935. a.		Kokku	Tagajärjeta jäetud	Otsused muudetud või tühistatud	KKS § 437 põhjal läbi vaatamisel kõrvaldatud	Teistel põhjustel läbi vaatamata jäetud	Erikaebused tagajärjeta jäetud	Erikaebused rahuldatud	Erikaebused läbi vaatamata jäetud	Eltepanekud rahuldatud	Kaebused tagajärjeta jäetud	Kaebused rahuldatud	Kaebused läbi vaatamata jäetud	Ole antud Riigikohtu üldkogule	K o k k u
	1. jaan. 1935. a.	juurde tulnud asjade arv 1935. a.														
Kohtukoda	10	154	164	129	8	—	5	8	1	—	—	—	1	—	—	152
Tallinna Ringk.-k.	38	216	254	169	38	1	7	10	2	2	1	3	1	3	1	233
Tartu	31	143	174	120	27	—	6	12	2	2	—	—	—	—	—	169
Rakvere	8	79	87	58	6	—	5	12	1	—	—	—	—	—	—	82
Viljandi	8	99	107	73	9	—	2	12	4	—	—	—	—	—	—	100
Sõjaringk.-kohus	1	22	23	17	1	—	1	2	—	—	—	1	—	—	—	22
Distiplinaarasjad	—	2	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Asja uuend. palved	4	55	59	49	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	55
Kokku	100	770	870	616	90	1	26	56	9	5	7	4	2	3	1	820

1935. a. tegevuse aruanne.

Asjade nõudehinna üldsumma kr.	Asjad, milles nõuded hindamata	Otsustamata asjade nõudehind kr.	Otsustamata asjad, milles nõuded hindamata	Kohtuistungite arv	Korraldaval koosolekul		Otsustatud asjadest % %			
					Läbiarutatud küsimusi	Koosolekute arv	Tagajärjeta jäetud	Kaabused rahuldatud (otsused tühistatud)		
3 061 502,52	43	872 735,12	62	57	1144	38	82,20	17,80		
—	—	—	—				—	—	—	—
326 772,04	27	147 715,29	32				71,00	29,00		
198 961,43	29	99 952,04	19				80,00	20,00		
210 803,05	22	75 949,68	9				74,00	26,00		
73 688,21	13	33 724,86	17				82,36	17,64		
2 327,60	8	—	—	100,00	—					
3 874 054,85	142	1 235 106,99	139	57	1144	38	74,36	25,64		

1935. a. tegevuse aruanne.

Otsustamata asjade arv 1. jaan. 1936. a.	Kohtuistungite arv	Korraldavate koosolekute arv	Korr. koosolekul arutatud küsimuste arv	Otsustatud asjade arvust %				
				Tagajärjeta jäetud	Otsused muudetud või tühistatud ja kaab. rahuldatud	KKS § 637 põhjal läbivaatamiselt kõrvaldatud	Teistel põhjustel läbi vaatamata jäetud	Üle antud kõigi kohtu üldkogule
12				90,13	6,58	—	3,29	—
16				76,47	17,65	0,42	5,04	0,42
5				78,11	17,16	—	4,73	—
5				85,36	7,32	—	7,32	—
7				85,00	13,00	—	2,00	—
1				90,91	4,55	—	4,54	—
—				50,00	50,00	—	—	—
4				89,09	10,91	—	—	—
50	33	71	759	82,44	13,17	0,12	4,15	0,12

Aruanne tsiviilasjade liikumise kohta 1935. a. Kohtukojas.

T s i v i i l o s a k o n d										
Otsustamata 1. jaan. 1935. a.	Juurde tulnud aruandeaastal	Kokku aruande- aastal	Apellatsiooniasjad			Eraasjad		Üldse otsustatud asju	Edasi kaevatud kass. korras	Otsustamata 1. jaan. 1936. a.
			Kinnitatud otsuseid	Osaliselt muu- detud otsuseid	Tühistatud otsuseid	Erakaubusi rahuldatud	Erakaubusi rahuldamata			
559	1062	1621	518	73	120	147	297	1155	419	466

osakonna esimehe kriminaalosakonnas 2 liiget, tsiviilosakonnas 4 liiget ja administratiivosakonnas abiesimees ja 3 liiget.

Kohtukoda töötas samuti 14-liikmelises koosseisus: vanem esimees, departemangu esimees ja 12 kohtuliiget. Nendest töötasid kriminaaldepartemangus vanem esimees ja 5 kohtuliiget ning tsiviildepartemangus departemangu esimees ja 7 kohtuliiget.

Ringkonnakohtud töötasid peaaegu aasta lõpuni 55 kohtunikuga: peale esimeeste oli Tallinna ringkonnakohtul 3 abiesimeest ja 15 liiget, Tartu ringkonnakohtul 3 abiesimeest ja 13 liiget, Rakvere ringkonnakohtul 1 abiesimees ja 8 kohtuliiget ja Viljandi ringkonnakohtul 1 abiesimees ja 7 liiget. Aasta lõpul aga tõusis ringkonnakohtunikkude arv 57-le.

Kohtu-uurijaid oli 1. novembrini 1935. a. ametis 28, nimelt 1 eriti tähtsate asjade kohtu-uurija, 2 tähtsamate asjade kohtu-uurijat ja 25 kohtu-uurijat, neist Tallinna ringkonnakohtu ringkonnas 8 (kusjuures aga peale nende ka veel Saaremaa 1. ja 2. jaoskonna ning Hiiumaa jaoskonnakohtunikud kohtu-uurijate kohuseid täitsid), Tartu ringkonnakohtu ringkonnas 8, Rakvere ringkonnakohtu ringkonnas 5 ja Viljandi ringkonnakohtu ringkonnas 4. 1. novembrist 1935. a. vähendati kohtu-uurijate arv 7 võrra, ja jäi seega ametisse 21 kohtu-uurijat.

Jaoskonnakohtuid oli aruandeaastal 55, nimelt Tallinna ringkonnakohtu ringkonnas 18, Tartu ringkonnakohtu ringkonnas 19, Rakvere ringkonnakohtu ringkonnas 10 ja Viljandi ringkonnakohtu ringkonnas 8.

Lisajaoskonnakohtunike oli ametis 2 ja aasta lõpul 4.

Sõjaringkonnakohus koosnes 2 kohtunikust — esimees ja üks kohtunik — ning kohtu juures töötas 2 kohtu-uurijat.

(Järg lk. 290.)

Aruanne kriminaal-asjade liikumise

K r i m i n a a l															
K o k k u				Apellatsiooniasjad											
Üldse otsustamata asju 1. jaan. 1935. a.	Üldse juurdetulnud asju 1935. aastal	Kokku asju 1935. a.	Üldse otsustatud asju 1935. aastal	Üldse otsustamata asju 1. jaan. 1936. a.	Otsustamata asju 1. jaan. 1935. a.	Juurdetulnud asju 1935. aastal	Kinnitatud otsuseid	Osaliselt muudetud otsuseid	Õigeksmõistvaid otsuseid	Kokkuleppel lõpetatud asju	Asju, milles apkaebus jäetud läbi vaatamata	KKS § 1 ja KRS § 69 põhjal lõpet. asju	Otsustatud asju	Otsustamata asju 1. jaan. 1936. a.	Edasi kaevatud kassatsioonikorras
443	821	1264	762	502	430	641	322	60	22	6	149	15	574	497	116

Aruanne tsiviil- ja administratiiv-asjade liikumise üle

Kohtuasutiste nimetus	Otsustamata 1935. aastaks	Juurde tulnud 1935. a.					Kokku oli asju 1935. a.	Otsustatud 1935. a.					
		Nõude korras	Täite korras	Hoiu korras	Erakaebustes	K o k k u		Nõude korras	Täite korras	Hoiu korras	Erakaebustes ja erakõrgetustes	Leppimise teel otsustatud asju	Asjatöötusi lõpetatud
Tallinna Ringkk.	2021	1063	203	889	63	2218	4239	864	203	676	217	24	502
Tartu "	1818	839	139	995	69	2042	3860	696	139	523	37	27	805
Rakvere "	1037	417	74	911	80	1482	2519	288	74	645	95	13	417
Viljandi "	685	409	86	497	30	1022	1707	354	86	479	26	15	212
Kokku	5561	2728	502	3292	242	6764	12325	2202	502	2323	378	79	2036

Aruanne kriminaal-asjade liikumise üle

Kohtuasutiste nimetus	Otsustamata 1935. a.-ks				Juurde tulnud 1935. a.				Kokku asju 1935. a.	Kriminaal-asjadest alguse saanud		Istungite arv			
	Asjade arv		Nendes oli kohtualuseid		Asjade arv		Nendes oli kohtualuseid			Süüdistusaktide järgi	Erakaebuse korras	Korraldavaid koosolekuid	Kohtuistungid		
			Vabaduses	Vahi all			Vabaduses	Vahi all							
	Mehi	Naisi	Mehi	Naisi	Mehi	Naisi	Mehi	Naisi							
Tallinna Ringkk.	398	369	46	120	13	699	376	81	367	45	1097	947	47	270	186
Tartu "	89	52	6	62	9	564	346	99	338	29	653	623	27	218	164
Rakvere "	114	106	17	46	1	301	177	30	126	10	415	234	3	101	107
Viljandi "	158	160	23	32	3	314	157	56	89	14	472	266	4	96	109
Kokku	759	687	92	260	26	1878	1056	266	920	98	2637	2070	81	685	566

üle 1935. a. Kohtukojas.

o s a k o n d														
Eraasjad									Kaebeasjad süüdistusakti vastu ja kriminaaljälitamise lõpetamise või peatamise üle					
Otsustamata asju 1. jaan. 1935. a.	Juurdetulnud asju 1935. aastal	Erakaebusi rahuldatud	Erakaebusi tagajärjeta jäetud.	Üldkogule üle antud	Üle kantud kaebusjades kriminaaljälitamise lõpetam. pärast	Muid eraasju	Üldse otsustatud 1935. aastal	Otsustamata asju 1. jaan. 1936. a.	Sissefulnud asju 1935. aastal	Rahuldatud kaebusi	Tagajärjeta jäetud kaebusi	Läbi vaatamata jäetud kaebusi	Otsustatud asju	Otsustamata asju 1. jaan. 1936. a.
13	74	1	41	1	3	38	54	3	106	8	71	25	104	2

ringkonnakohtutes kui I astme kohtutes 1935. a.

Kokku otsustatud ja lõpetatud asju	Otsustamata 1936. aastaks	1935. a. otsustatud asju					Kaebusi antud esitamiseks Kohtukotta			Administratiivasjad					
		Kohtuotsustustega					Nõudjate poolt	Kostjate poolt	Erakaebusi	Otsustamata 1935. a.	Juurde tulnud 1935. a.	Kokku asju 1935. a.	Otsustatud 1935. a.	Otsustamata 1936. a.	Kaebusi antud kõrg. koht.
		Eraotsustustega	Kõigi nõudmistele rahuldamisega	Nõudmistele osal. rahuldamisega	Nõudm. tagasi- lükkamisega										
2486	1753	1419	797	87	183	122	68	161	100	118	218	163	55	71	
2227	1633	1392	580	83	172	81	62	88	59	140	199	166	33	16	
1535	984	1173	277	39	46	26	35	39	11	57	68	56	12	10	
1272	435	832	319	51	70	60	26	52	14	41	55	48	7	8	
7520	4805	4816	1973	260	471	289	191	340	184	356	540	433	107	105	

ringkonnakohtutes kui I astme kohtutes 1935. a.

Toimetuses olnud asjadest on 1935. a. otsustatud	Asjade arv, milledes kaebused järgnenud		Otsustamata 1936. aastaks						Otsustamata jäänud asjades vältas toimetuses			
	Apellatsioonkaebused	Erakaebused	Asjade arv	Nendes oli kohtualuseid				3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	üle 1 aasta	
				Vabaduses		Vahi all						
				Mehi	Naisi	Mehi	Naisi					
897	213	4	200	159	32	81	7	125	66	9	—	
585	160	4	68	42	13	45	4	67	1	—	—	
392	90	4	23	23	2	10	1	22	1	—	—	
421	75	5	51	38	10	19	1	41	4	—	6	
2295	538	17	342	265	57	155	13	255	72	9	6	

Aruanne tsiviilasjade liikumise üle ringkonnakohtutes

Kohtuasutiste nimetus	Otsustamata 1935. a. ks	Juurde tulnud 1935. a.	Kokku oli asju 1935. a.	Otsustatud			
				Apellatsiooniasju			
				Edasi-kaevatud otsuseid kinnitatud	Edasikaevatud otsuseid muudetud või tühistatud	Lõpetatud	Kokku
Tallinna Ringkk. . .	890	2209	3099	694	397	188	1279
Tartu " . .	1505	2162	3667	1175	628	294	2097
Rakvere " . .	186	820	1006	253	147	103	503
Viljandi " . .	232	1011	1293	331	245	67	643
Kokku	2863	6202	9065	2453	1417	652	4522

Aruanne kriminaalasjade liikumise üle ringkonnakohtutes

Kohtuasutiste nimetus	Otsustamata 1935. a. ks	Juurde tulnud 1935. a.	Kokku asju 1935. a.	Otsustatud 1935. aastal											
				Apellatsiooniasju				Eraasju		Kassatsiooniasju					
				I astme kohtu otsused kinnitatud	I astme kohtu otsused tühistatud või muudetud	Lõpetatud	Kokku	Rahuldatud	Rahuldamata	Kinnitatud	Tühistatud	Lõpetatud	Kokku era- ja kassatsiooniasju	Seisujäänud asju	
Tallinna Ringkk. .	327	1598	1925	735	394	172	1301	33	78	67	15	1	194	7	
Tartu " . .	282	1546	1828	699	335	38	1072	34	42	39	20	—	135	—	
Rakvere " . .	268	834	1152	444	238	100	732	10	29	22	3	1	65	—	
Viljandi " . .	553	644	1197	588	260	60	908	24	25	18	11	—	78	1	
Kokku	1430	4672	6102	2466	1227	370	4063	101	174	146	49	2	472	8	

3. Kohtute tegevus.

Kohtute tegevus, välja arvatud kaitseväekohtud, kujunes 1935. a. arvudes järgmiselt:

Kohtuasjade üldarv oli:		1934. a.	1935. a.
Riigikohtus		4814	4182
Kohtukojas		2625	2885
Ringkonnakohtutes	I astme kohtuna	20004	15502
"	II " "	17078	15167
Kohtu-uurijail		6826	4070
Jaoskonnakohtunikel		132635	103640
Kokku		183982	148446
Neist lahendati:		1934. a.	1935. a.
Riigikohtus		3639	2941
Kohtukojas		1623	1917

kui II astme kohtutes 1935. aastal.

1935. aastal						
Eraasju		Muid asju	Seisma- pandud asju	Kõik kokku	Asjade arv, milles on edasi kaevatud kassatsiooni- kohtusse	Otsustamata 1936. aastaks
Rahuldatud	Rahulda- mata					
474	206	—	60	2019	229	1080
564	233	—	103	2997	256	670
108	125	—	32	768	92	238
265	112	3	22	1045	197	248
1411	676	3	217	6829	774	2236

kui II astme kohtutes 1935. aastal.

Muid asju	Kõik otsustatud asju	Otsustatud asjades vältas toimetust				Otsustamata 1936. a.-ks.	Asjade arv, milles on antud kass.- kaebused		Kohtualuste arv						
		3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	üle 1 aasta		Kaebused	Protestid	Kelle kohta II astme kohtu otsused on sea- dusjõusse astunud				Seismapandud asjus	Kõik kokku	Süüdimõistetud koh- tualustest alaealisi 10—17 a. vanaduses
									Süüdi mõistetud	Õigeks mõistetud	Kohtu alt vabastatud	—			
—	1502	758	583	154	7	423	138	3	1028	516	132	7	1633	4	
—	1207	1172	28	6	1	621	115	4	769	473	161	—	1403	—	
5	852	283	351	216	2	300	79	—	690	218	54	—	962	2	
—	987	335	141	376	135	210	90	—	580	408	75	1	1064	—	
5	4548	2548	1103	752	145	1554	422	7	3067	1615	422	8	5112	6	

Ringkonnakohtutes I astme kohtuna	13500	10248
„ „ II „ „	12785	11377
Kohtu-uurijate poolt	5875	3691
Jaoskonnakohtunikude poolt	126567	100962
Kokku	163989	131136

Jäi lahendamata:		1934. a.	1935. a.
Riigikohtus		1175	1241
Kohtukojas		1002	968
Ringkonnakohtutes I astme kohtuna		6504	5254
„ „ II „ „		4293	3790
Kohtu-uurijail		951	379
Jaoskonnakohtunikel		6068	5678
Kokku		19993	17310

(Järg lk. 294.)

Aruanne tsiviil- ja administratiivsjade liikumise üle jaoskonnakohtunikkud.

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1935. a-ks	Juurde tulnud 1935. aastal										
		Nõudeasju		Muid	K o k k u	Toimetatavaid hoiu korras	Toimetatavaid sundtäite korras aktide järgi	Tõendite kindlustamine	Nõudmiste eelkindlustamine	Muid	K o k k u	
		Rikutud või kaotatud omandiõiguse jaluleseadmine	Kohustused, mistahes põhjustest tekkinud									
Tallinna 1. jsk.	50	—	34	58	392	73	506	2	3	7	20	1000
" 2. "	11	—	—	20	1012	15	443	3	3	29	18	1520
" 3. "	42	34	—	21	768	38	396	4	4	1	190	1397
" 4. "	190	1	—	38	962	72	379	3	3	4	166	1586
" 5. "	91	—	—	975	975	65	560	1	3	2	95	1695
" 6. "	48	—	—	—	668	47	292	3	3	—	102	1112
" 7. "	27	—	—	94	1303	32	449	3	3	5	—	1868
" 8. "	13	—	—	16	258	21	133	7	9	8	33	476
" 9. "	75	24	—	37	1387	61	408	1	1	1	109	2040
" 10. "	29	—	—	99	287	37	136	6	6	5	33	476
Rapla "	114	6	—	3	359	86	138	1	1	12	124	572
Raasiku "	120	11	—	81	429	165	111	1	1	6	56	792
Kella "	75	—	—	278	278	104	73	1	1	0	3	535
Lihula "	64	26	—	89	387	196	154	2	2	5	8	867
Haapsalu "	82	—	—	79	226	150	97	4	4	4	14	867
Hiumaa "	54	10	—	30	111	97	23	10	2	13	7	301
Saaremaa 1. "	108	6	—	14	281	198	95	2	2	11	56	663
" 2. "	108	1	—	8	334	171	64	2	2	4	66	650
Kokku	1296	119	—	706	10245	1629	4445	64	64	118	1078	18379

Aruanne tsiviil- ja administratiivsjade liikumise üle jaoskonna-

Tartu 1. jsk.	23	—	—	48	684	35	358	3	2	13	86	1179
" 2. "	24	—	—	37	356	44	161	2	2	12	56	631
" 3. "	13	—	—	8	471	51	257	—	—	5	55	847
" 4. "	56	—	—	62	495	50	194	—	—	4	105	848
" 5. "	94	3	—	40	411	101	109	—	—	7	37	665
" 6. "	129	—	—	38	492	91	222	1	1	9	34	849
Valga 1. "	49	1	—	60	401	54	243	—	—	5	30	733
" 2. "	56	—	—	72	474	78	69	2	1	10	6	639
Yõru 1. "	45	6	—	95	331	77	305	1	1	8	107	829
" 2. "	94	5	—	45	384	119	102	7	7	6	94	712
" 3. "	97	—	—	36	404	81	233	2	2	10	12	725
Petseri 1. jsk.	88	3	—	70	391	134	157	—	—	5	9	610
" 2. "	49	—	—	70	314	81	121	1	1	2	77	652
" 3. "	74	15	—	64	399	81	107	—	—	2	7	613
Jägereva jsk.	63	34	—	86	358	138	98	—	—	2	—	652
Mustvee "	151	48	—	92	445	70	71	—	—	6	—	652
Elva "	86	2	—	7	416	60	55	1	1	2	44	652
Otepää "	102	6	—	109	592	70	71	1	1	6	—	740
Tõrva "	12	3	—	42	285	52	49	—	—	6	11	404
Kokku	1305	184	—	1063	8111	1533	8015	28	28	125	842	13654

juures Tallinna ringkonna kohtu ringkonnas 1935. aastal.

Kokku oli asju 1935. a.	Otsustatud 1935. a.				Otsustamata 1936. a.-ks	Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Administratiivajad					
	Otsustatud sisuliselt	Toimetus lõpetatud	Seisma pandud	K o k k u		Apellatsioon-kaebused	Kassatsioon-kaebused	Erakaebused	Otsustamata 1935. a.-ks	Juurde tulnud 1935. aastal	Kokku oli asju 1935. a.	Otsustatud	Eelasi kaevatud	Otsustamata 1936. a.-ks
1050	781	162	47	990	60	41	—	23	1	20	21	21	1	—
1531	1285	73	161	1519	12	51	—	21	—	3	3	3	—	—
1439	1219	128	40	1387	52	66	—	23	—	—	—	—	—	—
1776	1219	398	64	1681	95	157	—	26	—	5	5	4	—	1
1789	1275	365	81	1721	68	82	—	22	—	1	1	1	—	—
1160	1004	73	30	1112	48	49	—	15	—	—	—	—	—	—
1895	1617	157	117	1881	14	115	—	19	—	—	—	—	—	—
489	197	250	14	477	12	27	—	14	—	1	1	1	—	—
2115	1841	165	62	2068	47	79	—	7	—	5	5	5	1	—
601	373	177	17	567	34	46	—	10	—	7	7	6	—	1
864	676	66	15	757	107	77	—	12	3	5	8	6	2	2
902	449	116	116	681	221	48	—	15	2	20	22	18	4	4
610	488	—	18	506	104	41	—	16	1	14	15	15	2	—
931	753	77	32	862	69	62	—	18	—	12	12	12	1	—
644	461	66	32	559	85	46	—	13	2	10	12	11	2	1
335	261	15	17	293	62	13	—	6	2	12	14	13	1	1
766	570	71	35	676	90	41	—	16	—	12	12	12	3	—
758	553	89	27	669	89	31	—	11	—	23	23	22	2	1
19675	15002	2443	925	18408	1269	1072	—	287	11	150	161	150	19	11

kohtunikude juures Tartu ringkonna kohtu ringkonnas 1935. a.

1202	878	215	85	1178	24	41	—	9	—	—	—	—	—	—
655	463	146	22	631	24	36	—	9	—	5	5	5	—	1
860	661	171	12	844	16	43	—	11	—	4	4	3	—	1
904	736	85	18	839	65	86	—	18	1	5	6	4	1	2
759	507	125	38	670	89	61	—	23	2	25	27	25	2	2
978	758	128	24	910	68	93	—	51	—	21	21	21	3	—
782	622	89	8	719	63	37	—	2	—	5	5	5	—	—
695	370	202	15	587	108	22	—	11	3	19	22	14	1	8
874	626	163	32	821	53	41	—	12	—	17	17	17	1	—
806	436	244	19	699	107	81	—	15	—	17	17	14	3	3
814	394	239	21	654	160	47	—	12	1	41	42	36	—	6
813	547	192	9	748	65	44	—	7	2	23	25	24	2	1
659	478	115	23	616	43	45	—	10	4	21	25	21	2	4
687	539	79	23	641	46	25	—	8	2	17	19	19	5	—
715	488	141	27	656	59	58	—	21	1	24	25	24	5	1
834	606	86	34	726	108	75	—	9	6	21	27	27	2	—
664	390	181	38	609	55	55	—	18	5	35	40	39	7	1
842	510	216	37	763	79	112	—	19	3	29	32	30	2	2
416	270	80	13	363	53	34	—	8	2	13	15	13	1	2
14959	10279	2897	498	13674	1285	1036	—	273	32	342	374	341	37	33

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle jaoskonna-

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1935. a-ks	Juurde tulnud 1935. aastal										
		Nõudmise asju					Toimetatavaid hoiu korras	Toimetatavaid sundtäite korras aktide järgi	Tõendite kindlustamine	Nõuete eelkindlustamine	Muid	Kokku
		Rikutud või kaotatud omandiõiguse jahutuseadmine	Kohustused, mis tahes põhjustest tekkinud	Muid	Kokku							
Rakvere 1. jsk. . .	43	17	338	4	359	67	296	3	22	102	849	
" 2. " . . .	147	27	303	17	347	113	56	2	4	45	567	
Tapa " . . .	43	30	224	18	272	48	144	1	3	110	578	
Väike-Maarja jsk. . .	87	33	269	30	332	71	102	—	9	93	607	
Järva-Jaani " . . .	90	35	334	36	405	99	123	—	7	112	746	
Paide " . . .	84	7	315	7	329	90	208	4	6	91	728	
Lüganuse " . . .	78	14	310	37	361	68	162	—	4	77	672	
Jõhvi " . . .	79	—	324	12	336	71	172	4	8	84	675	
Narva 1. " . . .	43	1	337	43	381	67	209	1	11	94	763	
" 2. " . . .	47	1	320	6	327	60	267	1	21	83	759	
Kokku	746	165	3074	210	3449	754	1739	16	95	891	6944	

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle jaoskonna-

Viljandi 1. jsk. . .	47	—	297	10	307	57	254	—	7	110	735
" 2. " . . .	121	4	342	15	361	103	100	—	18	34	616
Suure-Jaani " . . .	49	34	167	22	223	76	79	2	14	36	430
Põltsamaa " . . .	78	31	296	34	361	81	124	—	14	71	651
Pärnu 1. " . . .	60	—	262	73	335	52	142	2	3	39	573
" 2. " . . .	79	1	354	23	378	112	144	5	12	28	679
" 3. " . . .	89	1	297	60	358	119	103	3	10	—	593
Mõisaküla " . . .	90	18	326	20	364	67	109	1	17	35	593
Kokku	613	89	2341	257	2687	667	1055	13	95	353	4870

Nii on 1935. a. lahendatud ja lõpetatud 131 136 asja, s. o. üldarvust 83,34%, ja lahendamata jäänud 17 310 asja ehk 11,66%. (1934. a. jäi lahendamata 19 993 asja ehk 11,10%.)

Üksikute kohtute tegevust 1935. a. näitavad järgmised arvud, kusjuures võrdluseks on sulgudes toodud arvud eelmise, s. o. 1934. a. kohta:

Riigikohtus oli lahendada asju 4182 (4814), neist lahendati 2941 asja ehk 70,33% (3639 asja ehk 75,59%), nii et arvestades 14 kohtunikku, langeb ühe kohtuniku kohta 210 lahendatud asja (260). Lahendamata jäi asju 1241 ehk 29,67% (1175 ehk 24,41%). Üldkogus lahendati 83 asja (101) ja peale selle veel 231 mitmesugust küsimust (208). Tsiviilosakonnas 5 kohtunikuga lahendati 1133 asja (1322). Kriminaalosakonnas 3 kohtunikuga lahendati 820 (938) asja, nende hulgas 22 (18) sõjaringkonnakohtu otsuste

kohtunikude juures Rakvere ringkonnakohtu ringkonnas 1935. a.

Kokku oli asju 1935. a.	Otsustatud 1935. a.				Otsustamata 1936. a.-ks	Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Administratiiviasjad					
	Otsustatud sisuliselt	Toimetus lõpetatud	Seisma pandud	K o k k u		Apellatsioon-	Kassatsioon-	Erakaebused	Otsustamata 1935. a.-ks	Juurde tulnud 1935. aastal	Kokku oli asju 1935. a.	Otsustatud	Eelasi kaevatud	Otsustamata 1936. a.-ks
892	632	203	7	842	50	49	—	12	1	9	10	9	2	1
714	448	125	23	596	118	64	—	16	1	12	13	12	—	1
626	389	154	11	554	72	35	—	12	—	6	6	4	1	2
694	439	185	16	640	54	33	—	7	—	13	13	12	2	1
836	491	217	35	743	93	56	—	8	1	11	12	12	1	—
812	631	71	14	716	96	49	—	13	2	12	14	12	—	2
750	487	195	17	699	51	42	—	13	2	4	6	6	1	—
754	458	215	25	698	56	35	—	36	—	7	7	7	2	—
806	593	156	28	777	29	57	—	20	—	2	2	2	1	—
806	591	155	21	767	39	62	—	17	—	4	4	4	1	—
7690	5159	1676	197	7032	658	482	—	154	7	80	87	80	11	7

kohtunikude juures Viljandi ringkonnakohtu ringkonnas 1935. a.

782	521	187	13	721	61	42	—	18	1	6	7	6	2	1
737	509	74	33	616	121	74	—	27	3	28	31	29	7	2
479	354	57	16	427	52	57	—	20	1	8	9	9	5	—
729	458	156	37	651	78	64	—	21	1	9	10	10	1	—
633	410	166	6	582	51	59	—	13	3	7	10	9	3	1
758	478	163	35	676	82	76	—	20	1	19	20	20	3	—
682	514	61	18	593	89	60	—	33	1	40	41	37	6	4
683	444	120	13	577	106	61	—	19	—	24	24	18	3	6
5483	3688	984	171	4843	640	493	—	171	11	141	152	138	30	14

peale esitatud kaebust. Administratiivosakonnas 5 kohtunikuga lahendati 905 asja (1278). Peale selle lahendati üldkogu ja osakondade korraldavatel koosolekutel kokku 3132 mitmesugust küsimust (3756).

Kohtukojas oli asju 2885 (2625). Nendest lahendati 1917 (1623) ehk 66,45% (61,83%); kriminaalosalakonnas 6 kohtunikuga 762 ja tsiviilosakonnas 8 kohtunikuga 1155 asja, nii et keskmiselt ühe kohtuniku kohtalangeb 137 (125) asja. Lahendamata jäi asju 968 ehk 33,55% (1002 ehk 38,17%).

Ringkonnakohtutes oli toimetada, esimese ja teise astme asjad kokku arvatud, 30 669 asja (37 082). Neist lahendati 21 625 ehk 70,51% ja jäi lahendamata 9044 ehk 29,49%. (Eelmisel aastal lahendati 26 285 ehk 70,88% ja jäi lahendamata 10 797 ehk 29,12%.)

Ringkonnakohtutes I astme kohtutena oli toimetusel 15 502 asja, (Järg lk. 298.)

Aruanne kriminaalasjade liikumise kohta jaoskonnakohtunikkude

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1935. a-ks	Juurde tulnud 1935. a.	Kokku asju 1935. a.	Otsustatud 1935. aastal							Otsustamata 1936. a-ks
				Sisuliselt			Lõpetatud	Allavuse järgi edasi antud	Seisma pandud	K o k k u	
				Lõplikult	Mittelõplikult	Kohtu käsk-otsusega					
Tallinna 1. jsk. . .	10	1160	1170	34	270	282	495	40	37	1158	12
" 2. " . . .	5	1617	1622	34	455	636	410	59	20	1614	8
" 3. " . . .	45	1306	1351	113	472	369	186	18	145	1303	48
" 4. " . . .	93	1603	1696	114	463	479	509	8	63	1636	60
" 5. " . . .	21	1487	1508	148	163	432	500	10	208	1461	47
" 6. " . . .	20	1616	1636	74	468	538	433	5	90	1608	28
" 7. " . . .	3	1568	1571	121	399	572	404	30	42	1568	3
" 8. " . . .	40	2236	2276	53	423	894	610	23	192	2195	81
" 9. " . . .	66	1454	1520	90	341	384	323	42	269	1449	71
" 10. " . . .	11	1202	1213	42	273	411	231	39	201	1197	16
Rapla " . . .	55	860	915	32	250	212	230	14	19	857	58
Raasiku " . . .	81	1246	1327	105	333	211	265	9	280	1203	124
Keila " . . .	43	639	722	—	398	79	204	3	16	700	32
Lihula " . . .	43	992	1035	63	452	288	53	2	152	1010	25
Haapsalu " . . .	40	909	949	75	405	181	223	9	19	912	37
Hiiumaa " . . .	17	375	392	45	132	86	75	12	24	374	18
Saaremaa 1. jsk. .	9	717	726	28	195	313	178	—	9	723	3
" 2. " . . .	1	719	720	49	205	185	135	7	138	719	1
Kokku	603	21756	22359	1220	6197	6552	5464	330	1924	21657	672

Aruanne kriminaalasjade liikumise kohta jaoskonnakohtunikkude

Tartu 1. jsk. . . .	8	972	980	54	287	253	229	12	129	964	16
" 2. "	12	1223	1235	99	314	485	173	10	133	1214	21
" 3. "	1	1214	1215	57	426	331	372	11	15	1212	3
" 4. "	18	860	878	101	185	214	168	14	160	842	36
" 5. "	48	817	865	79	319	148	172	2	132	852	13
" 6. "	44	1026	1070	108	356	210	270	40	54	1038	32
Valga 1. " . . .	12	1013	1025	84	255	387	176	3	94	999	26
" 2. "	7	603	610	57	141	95	151	4	117	565	45
Võru 1. "	6	669	675	105	220	167	133	2	44	671	4
" 2. "	30	663	693	32	276	105	150	1	104	668	25
" 3. "	38	735	773	93	245	117	161	2	101	719	54
Petseri 1. " . . .	56	1084	1140	38	373	425	278	5	7	1126	14
" 2. "	35	898	933	92	277	350	136	1	64	920	13
" 3. "	30	850	910	80	314	312	101	6	85	898	12
Jõgeva "	16	675	691	83	284	93	104	7	89	660	31
Mustvee "	202	1299	1501	93	751	302	156	6	135	1443	55
Elva "	36	677	713	52	248	156	151	3	90	700	13
Otepää "	51	604	655	79	282	66	130	5	72	634	21
Tõrva "	19	571	590	18	157	207	93	33	30	538	52
Kokku	669	16483	17152	1404	5710	4423	3304	167	1655	16663	489

juures Tallinna ringkonnakohtu ringkonnas 1935. aastal.

Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Otsustatud asjades vältas toimetus				Kohtualuste arv							
Apellatsioon-	Kassatsioon-	Erakaebused	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta	Kelle kohta kohtuotsused on seadusjõusse astunud			Kokku kohtualuseid	Süüdimõistetuist on karistatud			Süüdimõistetute koguarvust oli allaalised 10—17 a. vanaduses
							Süüdi mõistetud	Õigeks mõistetud	Kohtu alt vabastatud leppimise tahta ja muudel põhjustel		Vangistusega	Arestiga	Muu muhtlusega	
54	9	4	923	16	19	200	531	119	248	898	128	12	391	17
49	5	14	1609	5	—	—	1024	114	84	1222	119	9	869	25
122	8	6	1216	67	17	3	648	149	40	837	104	5	539	21
94	5	2	1575	43	15	3	852	210	25	1087	117	10	725	6
87	7	6	1461	—	—	—	788	130	8	926	119	25	644	26
87	4	3	1604	4	—	—	1211	114	32	1357	101	27	1083	13
102	9	3	1568	—	—	—	961	109	35	1105	129	15	817	7
62	—	1	2180	13	2	—	1407	74	6	1487	114	63	1230	32
64	7	4	1397	46	6	—	776	166	81	1023	176	17	583	45
50	—	—	1196	1	—	—	735	107	11	853	98	5	632	18
59	6	5	826	27	4	—	308	137	126	571	47	30	231	15
85	4	4	1104	88	11	—	567	182	141	890	106	39	422	36
76	3	4	700	—	—	—	326	201	53	580	91	11	224	25
54	4	3	942	56	12	—	572	189	74	835	129	29	414	28
98	8	1	881	28	3	—	709	142	82	933	120	54	535	30
20	1	—	364	11	—	—	243	73	24	340	43	33	167	13
29	4	7	716	4	3	—	637	47	14	698	67	43	527	12
26	6	3	709	10	—	—	689	75	60	834	61	78	530	37
1218	90	70	20971	419	92	206	12994	2338	1144	16476	1899	505	10563	406

juures Tartu ringkonnakohtu ringkonnas 1935. aastal.

65	2	2	957	6	1	—	512	136	26	674	119	23	365	16
59	5	—	1214	—	—	—	816	189	29	1034	122	35	659	15
53	3	1	1198	8	4	2	665	184	41	890	137	31	497	16
46	1	1	820	12	7	3	485	81	7	573	85	28	372	7
72	1	5	733	108	11	—	392	201	47	640	56	23	308	10
117	10	5	1019	17	—	2	532	165	39	786	78	43	461	13
36	7	2	931	15	3	—	667	124	77	868	44	35	588	12
29	3	3	556	9	—	—	268	73	107	448	51	31	186	9
50	4	—	628	43	—	—	388	101	74	563	71	55	262	9
71	4	2	621	41	4	2	367	179	84	630	123	31	213	10
57	8	—	673	41	5	—	399	156	82	637	94	19	286	9
71	2	2	1109	17	—	—	854	157	114	1125	180	49	625	27
46	1	1	919	1	—	—	732	182	129	1043	117	74	541	27
58	1	2	893	2	3	—	621	324	54	999	99	108	414	23
67	7	1	596	33	7	24	359	203	63	625	77	61	221	13
193	3	1	1134	303	4	2	1093	332	161	1586	186	103	804	59
56	4	22	656	27	17	—	364	79	95	538	95	35	234	3
88	2	1	596	26	10	2	288	205	95	588	55	224	9	9
31	1	5	531	6	1	—	315	100	—	415	37	10	268	7
1265	69	56	15834	715	77	37	10167	3171	1324	14662	1826	1028	7313	294

Aruanne kriminaalasjade liikumise kohta jaoskonnakohtunikkude

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1935. a-ks	Juurde tulnud 1935. a.	Kokku asju 1935. a.	Otsustatud 1935. aastal							Otsustamata 1936. a-ks
				Sisuliselt			Lõpetatud	Alluvuse järgi edasi antud	Seisma pandud	K o k k u	
				Lõplikult	Mittelõplikult	Kohtu käsk-otsusuga					
Rakvere 1. jsk. . .	41	1633	1674	160	398	621	239	15	174	1607	67
" 2. " . . .	70	971	1041	76	393	163	161	4	194	991	50
Tapa " . . .	53	1230	1233	64	374	311	423	9	22	1203	50
Väike-Maarja jsk.	42	877	919	3	366	224	170	1	147	911	3
Järva-Jaani "	83	1298	1331	105	439	312	272	3	197	1328	53
Paide "	34	1246	1280	95	282	379	321	9	160	1246	34
Lüganuse "	87	1057	1144	105	337	188	359	3	123	1115	29
Jõhvi "	36	926	962	78	284	205	331	3	38	939	23
Narva 1. "	4	1058	1062	132	291	344	203	4	88	1062	—
" 2. "	38	1026	1064	125	286	351	187	—	105	1054	10
Kokku	488	11322	11810	943	3450	3098	2666	51	1248	11456	354

Aruanne kriminaalasjade liikumise kohta jaoskonnakohtunikkude.

Viljandi 1. jsk. . .	35	946	981	86	281	217	310	23	41	958	23
" 2. " . . .	31	739	770	63	239	126	171	6	135	740	30
Suure-Jaani jsk. .	13	491	504	32	163	147	64	2	84	492	12
Põltsamaa " . .	13	664	677	26	304	186	65	4	77	662	15
Pärnu 1. " . .	106	1050	1156	264	300	181	198	10	145	1098	58
" 2. " . .	25	910	935	55	338	225	113	3	134	918	17
" 3. " . .	19	763	782	47	316	138	137	4	102	744	38
Mõisaküla " . .	46	887	933	27	261	183	242	44	123	880	53
Kokku	288	6450	6738	600	2252	1403	1300	96	841	6492	246

neist lahendati 10 248 asja ehk 66,11%, nimelt 7520 tsiviil- (nende hulgas 502 sundtäite- ja 2323 hoiuasja), 433 administratiiv- ja 2295 kriminaalasja. Lahendamata jäi 5254 asja ehk 33,89%.

Ringkonnakohtutes II astme kohtutena oli toimetusel 15 167 asja, nende hulgas aruandeaastal tulnud 10 974 asja. Aruandeaastal on lahendatud 11 377 asja ehk 75,01% ja jäi lahendamata 3790 asja ehk 24,99%.

Ringkonnakohtute koosseisu kuuluva 55 kohtuniku peale jaotatult tuleb läbistikku iga kohtuniku kohta 393 lahendatud asja (487), nimelt 135 raskemat liiki tsiviil-, kriminaal- ja administratiivasja, 51 kergemat liiki asja, milleks käesolevas aruandes on arvatud sundtäite- ning hoiuasjad, ja peale selle veel 207 teise astme kriminaal- ja tsiviilasja.

juures Rakvere ringkonna kohtu ringkonnas 1935. aastal.

Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Otsustatud asjades vältas toimetus				Kohtualuste arv							
Apellatsioon-	Kassatsioon-	Erakaebused	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta	Kelle kohta kohtuotsused seadusjõusse astunud			Kokku kohtualuseid	Süüdimõistetuid on karistatud			Süüdimõistetute koguarvust oli alla 17 a. vanaduses
							Süüdi mõistetud	Õigeks mõistetud	Kohtu alt vabastatud leppimise tõttu ja muudel põhjustel		Vangistusega	Arestiga	Muu nuhtlusega	
114	4	7	1428	163	14	2	1203	126	22	1351	163	59	981	23
76	2	2	885	97	9	—	564	240	96	900	115	33	416	14
83	1	2	1126	61	13	3	614	206	116	936	59	36	489	15
75	3	1	786	103	20	2	554	122	111	787	98	17	439	11
75	5	2	1307	14	4	3	623	240	18	881	102	33	488	14
103	2	4	1166	54	18	3	752	100	206	1058	133	20	599	11
67	3	3	921	164	30	—	575	182	191	948	118	46	411	15
66	2	2	826	84	18	11	593	143	88	824	114	61	418	20
49	5	1	1049	11	2	—	767	108	33	908	182	28	557	22
57	6	4	1002	34	17	1	741	142	16	899	146	33	562	34
765	33	33	10496	785	145	30	6986	1609	897	9492	1260	366	5360	179

juures Viljandi ringkonna kohtu ringkonnas 1935. aastal.

79	2	1	931	23	4	—	434	171	22	627	77	25	332	5
69	9	7	718	20	2	—	293	154	99	546	63	28	202	2
44	5	8	481	8	1	2	301	92	13	406	48	17	236	3
28	5	1	651	7	4	—	336	132	67	535	39	37	260	15
59	10	1	1040	51	7	—	559	593	198	1350	105	440	14	14
104	2	3	871	43	2	2	416	267	84	767	55	22	339	6
99	4	1	715	23	3	3	443	166	1	610	109	68	266	6
46	2	6	840	26	12	2	349	170	—	519	58	16	275	9
528	39	28	6247	201	35	9	3131	1745	484	5360	554	653	1924	60

Üldiselt on lahendatud: Tallinna ringkonna kohtus 19 kohtunikuga 7067 asja, nii et keskmiselt tuleks iga kohtuniku kohta 372 asja (451); Tartu ringkonna kohtus 17 kohtunikuga 7182 ehk igal kohtunikul 422 asja (553); Rakvere ringkonna kohtus 10 kohtunikuga 3603 asja ehk igal kohtunikul 360 asja (438) ja Viljandi ringkonna kohtus 9 kohtunikuga 3773 asja ehk igal kohtunikul 419 asja (499).

Ringkonna kohtute tegevust üksikult vaadeldes näeme: Tallinna ringkonna kohtu tsiviilosakonna I astmes, 7 kohtunikuga, on lahendatud 2649 asja, neist raskemat liiki asju 1776, ehk iga kohtuniku kohta 253 asja, ja kergemat liiki (sundtäite- ja hoiuasju) 879, ehk iga kohtuniku kohta 125 asja, kokku iga kohtuniku kohta 378 asja; sama ringkonna kohtu kriminaalosakonna I astmes

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle

Jaoskonna nimetus	Lõpetamata 1935. aastaks				Juurde tulnud 1935. aastal					Kokku asju 1935. aastal	Uurimistoimetused vältasid				
	Toimetusi Nendes vastutusele võetuid	Nendes toime- tustes vastutu- sole võetulist oli vahel all		Toimetusi Nendes vastutusele võetuid	Nende hulgas alaealisi 17 aastani	Nendes toime- tustes vastutu- sole võetulist oli vahel all		1 kuuni	3 kuuni		6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta		
		mehi	naisi			mehi	naisi								
Eriti tähts. asj. jsk. .	6	—	—	—	5	—	—	—	11	2	2	—	6	1	
Tähtsam. asj. 1. jsk.	5	3	1	—	9	68	—	11	14	1	7	—	1	5	
" 2. "	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	
Tallinna 1. jsk.	49	2	—	—	125	105	—	19	174	49	61	33	24	7	
" 2. "	18	15	7	—	138	121	—	73	156	95	49	7	5	—	
" 3. "	51	17	17	—	165	133	5	63	216	82	75	37	17	2	
" 4. "	29	7	6	—	148	122	1	67	177	94	54	14	9	6	
" 5. " (end.															
Harju 1. jsk.	96	7	5	—	120	95	2	42	216	56	63	34	45	18	
Endine Tall. 5. jsk. .	29	—	—	—	—	—	—	—	29	—	—	—	—	—	
" Harju 2. "	34	—	—	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—	
Haapsalu jsk.	39	4	1	—	120	99	4	21	159	47	73	24	13	2	
Hiumaa "	8	10	—	—	25	41	1	10	33	13	14	4	1	1	
Saaremaa 1. jsk.	42	2	1	1	32	37	2	7	74	22	15	6	19	12	
" 2. "	25	7	2	—	37	49	1	20	62	22	10	8	13	9	
Kokku	434	74	40	1	924	870	16	333	1358	483	426	167	153	63	

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle

Tartu 1. jsk.	24	17	10	2	261	193	—	106	14	285	129	125	28	2	1
" 2. "	28	3	1	—	204	206	—	119	8	232	88	103	35	6	—
" 3. "	—	—	—	—	54	35	1	20	—	54	36	18	—	—	—
" 4. "	40	2	2	—	133	81	—	23	2	173	82	60	23	7	1
" 5. "	38	1	1	—	91	48	2	16	1	129	71	39	10	5	4
Valga "	31	2	2	—	158	125	2	72	3	189	78	89	20	2	—
Võru "	36	8	7	—	129	77	—	24	5	165	76	65	17	6	1
Petseri 1. "	25	4	2	2	101	69	—	16	5	126	40	53	26	7	—
" 2. "	24	3	1	—	107	92	2	45	1	131	53	49	22	7	—
Kokku	246	40	26	4	1238	926	7	441	39	1434	653	601	181	42	7

6 kohtunikuga on lahendatud 897 asja ehk iga kohtuniku kohta 149 asja. II astmes tsiviilosakonnas, 3 kohtunikuga, on lahendatud 2019 asja, s. o. iga kohtuniku kohta 673 asja, ja kriminaalosakonna II astmes, 3 kohtunikuga, 1502 asja ehk iga kohtuniku kohta 501 asja.

Tartu ringkonnakohtus on tsiviilosakonna I astmes, 5 kohtunikuga, lahendatud 2393 asja, nimelt raskemat liiki asju 1731 ehk iga kohtuniku kohta 346 ja kergemat liiki asju 662, ehk iga

Tallinna ringkonnakohtu ringkonnas 1935. aastal.

Lõpetatud ja kuuluvuse järgi ära saadetud			Lõpetamiseks saadetud toimetuste arv	Täiendamiseks tagasi saadetud toimetuste arv	Lõpetamata 1936. aastaks				Uurimistoimetustes tarvitusele võetud takistusabinõud							
Prokurörile	Jaoakonna-kohtunikele	Teistele asutistele			Toimetusi	Nendes vastutusele võetud	Nendes toime- tuses vastu- sele võetust ohi vahil all	Isikute arv	Käemeeste vastutusele andmine	Nende poolt esitatud vastutuse rahasumma kroonides	Kautsjoni võtmise	Kautsjonite summa kroonides	Tagaotsitavad	Vangistus	Vanemate valve alla antud	
2	—	7	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	—	3	3	1	1	—	—	—	54	—	—	—	—	3	11	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
131	18	10	57	13	15	2	—	—	67	—	—	—	—	—	19	—
104	21	4	26	3	27	10	10	—	31	—	—	—	—	—	82	—
154	41	9	26	7	12	4	1	—	40	5	2	—	1	1000	5	70
131	15	8	38	7	23	5	1	—	32	—	12	—	6526	1	100	1
119	51	25	44	3	21	1	—	—	36	1	—	—	—	2	200	2
29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
121	23	3	45	12	12	2	1	—	64	7	—	—	—	1	50	5
26	4	—	4	4	3	—	—	—	33	1	—	—	—	—	—	10
49	11	—	22	—	14	2	1	—	18	5	—	—	—	1	500	11
40	9	1	12	1	12	3	—	—	19	7	—	—	—	—	—	21
953	193	70	279	51	142	29	14	—	394	26	14	—	6526	6	1850	16

Tartu ringkonnakohtu ringkonnas 1935. aastal.

239	21	9	105	16	16	2	2	—	69	1	—	—	—	—	—	—
151	29	22	34	12	30	4	2	—	68	3	—	—	3	800	5	127
26	4	3	10	2	21	2	2	—	11	—	—	—	—	—	20	—
121	24	28	65	15	—	—	—	—	47	2	—	—	—	—	1	25
96	18	15	58	5	—	—	—	—	19	3	2	7000	1	250	2	17
154	17	11	73	10	7	1	1	—	42	—	6	1650	—	—	2	75
113	23	22	59	21	7	4	—	3	39	1	2	1200	4	1300	—	29
88	14	24	43	10	—	—	—	—	40	3	4	5000	—	—	—	21
88	18	15	32	8	10	3	—	1	40	2	4	4000	—	—	—	46
1076	163	149	479	99	91	16	7	4	375	15	18	19850	8	2350	10	360

kohtuniku kohta 132 asja, kokku iga kohtuniku kohta keskmiselt 478 asja; sama ringkonnakohtu tsiviilosakonna II astmes 5 kohtuniku on lahendatud 2997 asja ehk iga kohtuniku kohta 599 asja, Kriminaalosakonnas 7 kohtuniku on lahendatud I astme kriminaal-asju 585 ehk iga kohtuniku kohta 83, ning II astme kriminaal-asju 1207 ehk iga kohtuniku kohta 172, nii siis keskmiselt iga kohtuniku kohta 255 asja.

Rakvere ringkonnakohtus on lahendatud tsiviilosa-

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle

Jaoskonna nimetus	Lõpetamata 1935. aastaks				Juurde tulnud 1935. aastal					Kokku asju 1935. aastal	Uurimistoimetused vältasid				
	Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid		Nendes toimetustes vastutusele võetuid oli vahi all	Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid		Nende hulgas alaealisi 17 aastani	Nendes toimetustes vastutusele võetuid oli vahi all		1 kuuni	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta
		mehi	naisi			mehi	naisi								
Rakvere jsk.	31	6	2	—	106	96	2	28	2	137	51	49	21	11	5
Paide "	56	13	2	—	95	23	—	10	1	151	32	48	26	27	18
Jõhvi "	23	6	2	—	79	60	—	23	1	102	46	39	8	5	4
Narva "	18	6	6	—	89	86	4	45	4	107	44	41	7	8	7
Tapa "	30	4	2	—	104	110	1	44	1	134	61	54	13	5	1
Kokku	158	40	14	—	473	380	7	150	9	631	234	231	75	56	35

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle

Viljandi 1. jsk.	17	8	5	1	132	119	—	43	10	149	88	46	11	4	—
" 2. "	32	10	3	1	101	63	1	17	6	133	46	58	21	5	3
Pärnu 1. "	45	10	7	1	170	130	5	54	4	215	104	54	30	20	7
" 2. "	19	4	1	—	81	74	3	31	1	100	37	35	16	7	5
Kokku	113	32	16	3	484	386	9	145	21	597	275	193	78	36	15

konna I astmes 3 kohtunikuga 1535 asja, nimelt raskemat liiki asju 816, ehk iga kohtuniku kohta 272 ja kergemat liiki asju 719, ehk iga kohtuniku kohta 239, kokku iga kohtuniku kohta keskmiselt 511 asja; kriminaalosakonna I astmes 3 kohtunikuga on lahendatud 392 asja, ehk iga kohtuniku kohta 131 asja. Sama ringkonnakohtu II astme tsiviilosakonnas, 2 kohtunikuga (ühe kaasistuja ja jaoskonna-kohtuniku osavõtul), on lahendatud asju 768 ehk iga kohtuniku kohta 384 asja, ja kriminaalosakonnas, 2 kohtunikuga, on lahendatud asju 852 ehk iga kohtuniku kohta 426 asja. Iga II astme kohtuniku poolt lahendatud asjade arvule tuleb veel juurde arvata 14 administratiivasja, kuna administratiivasjad, arvult 56, olid II astme kohtunikude lahendada.

Viljandi ringkonnakohus on lahendanud: tsiviilosakonnas 4 kohtunikuga I astme asju 1320, seal hulgas raskemat liiki 755, ehk iga kohtuniku kohta 188, ja kergemat liiki asju 565, ehk iga kohtuniku kohta 141, ja II astme asju 1045, ehk iga kohtuniku kohta 261, kokku 2365 asja ehk iga kohtuniku kohta keskmiselt 591 asja; kriminaalosakonnas 5 kohtunikuga I astme kriminaal-

Rakvere ringkonnakohtu ringkonnas 1935. aastal.

Lõpetatud ja kuuluvuse järgi ära saadetud			Lõpetamiseks saadetud toimetuste arv	Täiendamiseks tagasi saadetud toimetuste arv	Lõpetamata 1936. aastaks				Uurimistoimetustes tarvitusele võetud takistusabinõud								
Prokuröridele	Jaoskonna-kohtunikele	Teistele asinliste			Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nendes toimetustes vastutusele võetuid	mehe	naisi	Altkirja võimime mitterahkumise üle	Politseivälise andmine kuni 1.11.1935	Käemeeste vastutusele andmine	Nende poolt esitatud vastutuse rahasumma kroonides	Kautsjoni võtmine	Kautsjonite summa kroonides	Tagaotsitavaid	Vangistus
								Isikute arv				Isikute arv		Isikute arv			
79	16	13	28	12	29	8	5	—	51	2	—	—	—	2	30	2	
91	13	7	53	23	40	7	4	—	14	7	5	8270	7	1300	3	31	1
76	11	5	29	7	10	2	1	—	35	2	2	3000	1	250	1	26	1
50	6	—	26	13	21	9	4	—	28	—	1	4500	—	—	—	49	4
91	20	23	33	19	—	—	—	—	44	2	6	4210	6	500	3	45	—
417	66	48	169	74	100	26	14	—	172	13	14	19980	14	2250	9	131	8

Viljandi ringkonnakohtu ringkonnas 1935. aastal.

133	6	3	56	4	7	1	1	—	56	4	—	—	3	150	—	53	—
100	15	5	48	4	13	3	—	1	36	—	—	—	1	50	—	23	—
162	19	8	68	4	26	4	3	1	21	3	3	—	12	420	35	66	—
74	8	18	25	4	—	—	—	—	22	2	—	—	1	25	—	32	2
469	48	34	197	16	46	8	4	2	135	9	3	—	17	645	35	174	2

asju 421, ehk iga kohtuniku kohta 84 ning II astme kriminaalasju 987, ehk iga kohtuniku kohta 197, kokku 1407 asja ehk iga kohtuniku kohta 281 asja.

Kohtu-uurimise toimetusi oli 1935 a. 4070 (6826), neist viidi lõpule 3691 ehk 90,69% (5875 ehk 86,07%), mis iga üksiku kohtu-uurija kohta teeb läbistikku 119 asja (189). Kui nende nulgast eraldada 3 tähtsamate asjade kohtu-uurijate poolt lahendatud 25 toimetust, siis tuleb iga jaoskonna kohtu-uurija kohta 131 lõpetatud asja aastas ehk umbes 11 asja kuus (208, resp. 17). Lõpetamata jäi eeluurimistoimetusi 379 ehk 9,31% (951 ehk 13,93%).

Kõige suurem hulk lõpetatud uurimisi oli Tartu 1. jaoskonnas, nimelt 269 asja (329), siis Tallinna 3. jsk. — 204 asja (271) ja Tartu 2. jsk. — 202 asja (283).

Jaoskonnakohtunikkude toimetuste arv on eelmise aasta 132 635-lt vähenenud 106 640-le, neist on aasta jooksul lahendatud 100 962 asja ehk 94,68%, nimelt 56 298 kriminaal-, 43 955 tsiviil- ja 709 administratiivasja, mis läbisegi ühe kohtuniku kohta teeb 1835 asja (eelm. a. lahendati 126 567 asja, s. o. 95,43%).

Aruanne asjade liikumise üle Sõjaringkonnakohtus 1935. a.

Jäi järele 1. jaan. 1935	1935. a. juurde tulnud					1935. a. oli toimetuses asju	Istungite arv		1935. a. jooksul otsustatud			Jäi järele 1935. a. lõpuks	Asju, milles kaebused järgnenud		Otsustamata asjades väljas toimetus		
	Sõjaprokuröörilt SKS § 720 korras	Riigimendikohutelt apellatsioon korras	Muid asju (liitmised, koostamised, SKS §§ 1146, 951 jne. korras)	Kokku			Avalikke istungeid	Korraldavaid istungeid	Avalikel istungitel	Korraldavaid istungitel	Kokku lõpetatud		Kassatsioonpro- testide ja -kaebusi	Erakaebusi	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani
3	134	5	69	208	211	50	80	136	51	187	24	15	1	19	5	—	—

ehk iga kohtuniku poolt keskmiselt 2301 asja). Aasta lõpul jäi lahendamata 5678 asja ehk 5,32%, nende hulgas 1761 kriminaal-, 3852 tsiviil- ja 65 administratiivasja ehk jaoskonna kohta läbistikku 103 asja (eel. a. jäi lahendamata 6068 asja, s. o. 4,57% ehk iga jaoskonna kohta läbistikku 110 asja).

Kõige suurem läbivaadatud asjade arv oli Tallinna 9. jaoskonnas, nimelt 3522 asja (3609), selle järel Tallinna 7. jsk. — 3449 asja (3549) ja järgmisena Tallinna 4. jsk. — 3322 asja (3942). (1934. a. langes suurim otsustatud asjade arv Tallinna 5. jaoskonnakohtule, nimelt 4065 asja.) Nagu 1934. aastal, osutusid ka sel aastal kõige väiksemateks Hiiumaa jaoskond 680 (820) asjaga, Tõrva jaoskond 914 (1257) asjaga ja Suure-Jaani jaoskond 928 (1096) asjaga.

Keskmiselt lahendati iga jaoskonnakohtuniku poolt Tallinna ringkonnakohtu ringkonnas 2236 asja (2660), Tartu ringkonnas 1614 asja (2079), Rakvere ringkonnas 1856 asja (2382) ja Viljandi ringkonnas 1417 asja (1920).

Peale otsese töö jaoskonnades võtsid jaoskonnakohtunikud osa ringkonnakohtu istungeist teise astme asju ettekande kohustuseta.

Kohtute tegevust aitavad iseloomustada järgmised arvud.

Kohtukojas 1935. a. jooksul lahendatud asjade üldarvule 1917 (1623) võib vastu seada samal aastal Riigikohtule tulnud 551 (525) kaebust Kohtukoja otsuste ja määruste peale, mis esimesest arvust oleks 28,74% (32,35%). Riigikohtus 1934. a. läbi vaadatud Kohtukoja 489 otsusest tühistati 73, mis välja teeb 14,93% (19,23%), nimelt 337 tsiviilasjas 59 otsust ehk 17,80% (23,65%), 152 kriminaalasjas 10 otsust ehk 6,58% (9,33%).

Ringkonnakohtutes kui I astme kohtutes lahendatud asjade üldarvule 10 248 võib vastu seada Kohtukotta ringkonnakohtute otsuste peale antud edasikaebuste teel aasta jooksul tulnud

uute asjade üldarvu 1883 ja Riigikohtule antud 141 revisjonkaebust administratiivasjus, kokku 2024 asja, mis teeb üldiselt 19,75% esimesest arvust (13,63%). Kohtukojas läbivaadatud ringkonnakohtute 1917 otsusest tühistati 431 otsust ehk 22,48% (24,34%), nimelt 1155 tsiviilasjas 340 otsust ehk 29,52% (30,58%) ja 762 kriminaalasjas 91 otsust ehk 11,94% (13,86%). Administratiivasjus on muudetud Riigikohtus läbivaatamisel olnud ringkonnakohtute 155 otsusest 21, mis teeb 13,55% (30,77%), nimelt on muudetud Tallinna ringkonnakohtu 83 otsusest 6 ehk 7,23% (58,46%), Tartu ringkonnakohtu 21 otsusest 5 ehk 23,81% (17,07%), Rakvere ringkonnakohtu 24 otsusest 4 ehk 16,67% (38,71%) ja Viljandi ringkonnakohtu 27 otsusest 6 ehk 22,22% (31,25%).

Ringkonnakohtutes kui II astme kohtutes aruandeaastal lahendatud asjade üldarvule 11377 võib vastu seada Riigikohtule samal ajal tulnud kaebused ringkonnakohtute II astme otsuste peale üldarvus 1406, mis välja teeb 12,36% esimesest arvust (13,05%). Riigikohtus aruandeaastal läbi vaadatud 1373 ringkonnakohtute II astme asjas tühistati otsuseid 285 ehk 20,76% (22,54%), neist 784 tsiviilasjas 195 ehk 24,87% (26,82%) ja 589 kriminaalasjas 90 ehk 15,28% (16,78%).

Üksikute ringkonnakohtute suhtes oleks tähendada, et tsiviilasjus tühistati Tallinna ringkonnakohtu 293 otsusest 85 ehk 29,00% (32,93%), Tartu ringkonnakohtu 175 otsusest 35 ehk 20,00% (21,00%), Rakvere ringkonnakohtu 85 otsusest 15 ehk 17,64% (21,90%) ja Viljandi ringkonnakohtu 231 otsusest 60 ehk 26,00% (26,86%). Kriminaalasjus tühistati Tallinna ringkonnakohtu 238 otsusest 42 ehk 17,65% (19,01%), Tartu ringkonnakohtu 169 otsusest 29 ehk 17,16% (18,75%), Rakvere ringkonnakohtu 82 otsusest 6 ehk 7,32% (4,30%) ja Viljandi ringkonnakohtu 100 otsusest 13 ehk 13,00% (16,84%).

Jaoskonnakohtunikkude aasta jooksul lahendatud asjade üldarvule 100962 vastu seades ringkonnakohtutele ja Riigikohtule samal aastal antud edasikaebuste üldarvu 10993, leiame, et see esimesest arvust teeb 10,89% (9,92%). Ringkonnakohtute II astmes läbivaadatud jaoskonnakohtunikkude 11377 otsusest tühistati 4205 otsust ehk 36,96% (38,39%), nimelt 6829 tsiviilasjas 2828 otsust ehk 41,41% (42,53%) ja 4548 kriminaalasjas 1377 otsust ehk 30,28% (31,97%). Jaoskonnakohtunikkude otsuseid tühistati tsiviilasjus Tallinna ringkonnakohtus 2019 otsusest 870 ehk 43,09% (43,26%), Tartu ringkonnakohtus 2997 otsusest 1192 ehk 39,77% (42,71%), Rakvere ringkonnakohtus 768 otsusest 255 ehk 33,20% (38,58%) ja Viljandi ringkonnakohtus 1045 otsusest 510 ehk 48,80% (43,17%). Kriminaalasjus tühistati jaoskonnakohtunikkude otsuseid Tallinna ringkonnakohtu 1502 otsusest 442 ehk 29,43% (31,26%), Tartu ringkonnakohtus 1207 otsusest 389 ehk 32,23% (38,96%), Rak-

vere ringkonnakohtus 852 otsusest 251 ehk 29,46% (23,49%) ja Viljandi ringkonnakohtus 987 otsusest 295 ehk 29,89% (29,41%). Riigikohtus läbivaadatud jaoskonnakohtunikkude 146 otsusest administratiivasjus tühistati 59 otsust, ehk 40,41% (36,04%).

Sõjaringkonnakohtu tegevus, mis eelnenud ülevaatest välja on jäetud, kujunes 1935. a. järgmiselt: kokku oli selles kohtus toimetada 211 asja (198), nendest on aasta jooksul lahendatud 187 asja (195) ja jäi lahendamata 24 asja (3). Aasta jooksul tuli Riigikohtule sõjaringkonnakohtu otsuste ja määruste peale 22 kaebust, mis 187 lahendatud asja kohta teeb 11,76% (7,69%). Läbivaadatud 22 otsusest tühistas Riigikohus 1 otsuse ehk 4,55% (5,55%).

Riigikogu tegelus.

Veebruarist juulini 1936.

Veebruari-, märtsi-, aprilli-, mai- ja juunikuul esitati Riigikogule Riigivanema poolt dekreedina kehtima pandud järgmised seaduseelnõud:

- 1) Rahvuskogu kokkukutsumiseks rahvahääletamise seaduse eelnõu;
- 2) Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu;
- 3) „Vane muise“ teatrihoone korraldamise seaduse eelnõu;
- 4) Ühistegevuskoja seaduse eelnõu;
- 5) Pärandi- ja kingimaksu seaduse eelnõu;
- 6) Eesti, Läti ja Leedu vahel tsiviilkohtu otsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise konventsiooni ning selle juurde kuuluva protokollide kinnitamise seaduse eelnõu;
- 7) Eesti, Läti ja Leedu vahel kriminaalasjus eelmiste süüdimõistmistest vastastikuse tunnustamise konventsiooni kinnitamise seaduse eelnõu;
- 8) Tööstusliku töö seaduse muutmise ja täiendamise seaduse eelnõu;
- 9) Riigi tööstusettevõtete, ärikohtade ja viljapuuaedade omanduseks andmise seaduse muutmise ja täiendamise seaduse eelnõu;
- 10) Politseiametnikkude kogude korraldamise seaduse eelnõu;
- 11) Kopli kinnisvaravalitsuse põhimääruse muutmise ja täiendamise seaduse eelnõu;
- 12) Meierite koja seaduse eelnõu;
- 13) Põllutöökoja seaduse eelnõu;
- 14) Linnades ja alevites ning alevikkude ehituspiirkondades asuvate rendimaade korraldamise seaduse eelnõu;
- 15) Looduskaitse seaduse eelnõu;
- 16) Kilingi-Nõmme raudteejaama laiendamiseks maade sundvõõrandamise seaduse eelnõu;
- 17) Eesti-Saksa vastastikuse kaubavahetuse kokkuleppe lisakokkuleppe ning lisana selle juurde kuuluvate loomade, looma-osade ja -saaduste veterinaar-transiidi tingimuste kinnitamise seaduse eelnõu;
- 18) Pärandi- ja kingimaksu seaduse maksmapanemise seaduse eelnõu;
- 19) Kuressaare kinnistusjaoskonnas 1917. a. hävinud kinnistus-

raamatute ja -registrite jaluleseadmiseks asutatud erikomisjoni likvideerimise seaduse eelnõu; 20) Clearing-arvete korraldamise seaduse eelnõu; 21) Eesti-Läti vahelise ajutise majanduslepingu lisakokkuleppe, täiendusprotokolli, lisaprotokolli, Eesti-Läti clearing-kokkuleppe täiendusprotokolli, lõpp-protokolli ja nootide vahetuse kinnitamise seaduse eelnõu; 22) Aktsia- ja osaühingute juhatuste ja nõukogude koosseisu seaduse eelnõu; 23) Valitsemise korraldamise seaduse muutmise ja täiendamise seaduse eelnõu; 24) Kaitseseisukorra seaduse muutmise seaduse eelnõu; 25) Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seaduse (RT 1935—31 ja 85) muutmise seaduse eelnõu; 26) Elumajade ehituslaenu fondi seaduse eelnõu; 27) Eesti Rahvusliku Jõukomitee seaduse eelnõu; 28) Trahterimaksu seaduse eelnõu; 29) Administratiivmenetluse seaduse eelnõu; 30) Kohtuotsuste täitmise asjus Tsiviilkohtupidamise seaduse muutmise seaduse eelnõu; 31) Maksustamise alal kirjade kättetoimetamise seaduse eelnõu; 32) Eesti Maapanga poolt väljaantud laenude intressimäära alandamise seaduse muutmise seaduse eelnõu; 33) Riigimaade omanduseks andmise seaduse muutmise seaduse eelnõu; 34) Kaitseväeteenistuse seaduse täiendamise seaduse eelnõu; 35) Eesti ja Leedu vahel tööstuslikust omandusest järgnevate õiguste vastastikuse kaitse kokkuleppe kinnitamise seaduse eelnõu; 36) Rahvusvahelise konventsiooni pornograafiliste väljaannete liikumise ja nendega kauplemise vastu võitlemiseks kinnitamise seaduse eelnõu; 37) Rahvusvahelise kokkuleppe oma harilikult asukohalt äraolevate meeskonnaga tulelaevade kohta ja oma asukohalt äraolevaid meeskonnaga tulelaevadel signaalide kohta käivate määruste kinnitamise seaduse eelnõu; 38) Eesti ja Läti vahelise piiririba moodustamiseks võõrandatud maade eest tasumaksmist korraldava protokolli ja seda täiendavate nootide kinnitamise seaduse eelnõu; 39) Veeteede Valitsuse teenijate ja tööliste preemiade ja lisatasu seaduse muutmise seaduse eelnõu; 40) Balti Eraseaduse täiendamise seaduse eelnõu; 41) Kalanduskoja seaduse eelnõu; 42) Linna vaestelastekohtute koosseisu seaduse eelnõu; 43) Põllutööliste õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seaduse eelnõu; 44) Põllumajanduse võlgade ümberlaenustamise ja pikendamise seaduse täiendamise seaduse eelnõu; 45) Näituse korraldamise seaduse eelnõu; 46) Eesti Vabariigi 1935. 1936., 1936. 1937., 1937. 1938., 1938. 1939. aasta kulude ja tulude eelarvete arvel vedurite ehitamiseks lepingu sõlmimise seaduse eelnõu; 47) Tulumaksu seaduse muutmise ja täiendamise seaduse eelnõu; 48) Arimaksu osas otsemaksude seaduse muutmise ja täiendamise seaduse eelnõu; 49) Tollipõhitariifide seaduse muutmise ja täiendamise seaduse eelnõu; 50) Krediiduasutiste seaduse muutmise seaduse eelnõu; 51) Krediiduasutiste seaduse elluviimise seaduse (§ 4, RT 1934 — 109) muutmise seaduse eelnõu.

Riigikohtu tegelus.

Administratiivosakond.

Kas ülemäära tasutud maksusumma ilmsikstuleku päeval on automaatselt kaetud ka kõik maksniku teised riigimaksud ja trahvivõlad, vaatamata sellele, kas maksnik on palunud nende riigimaksu- ja trahvivõlgade katmist ülemäära makstud maksu arvel või ei ole?

Vastus: eitav.

MKS § 121 ei ole küll üles seatud nõuet, et ülemäära tasutud maksusumma ülekandmist sama isiku teiste riigimaksude või trahvivõlgade arvele võib teha ainult peale vastava palve esitamist maksu maksja poolt, kuid see ei tähenda iseendast, et kõik selle maksniku riigimaksu- ja trahvivõlad automaatselt loetakse kaetuks ülemäära tasutud maksusummast, kui viimasest selleks piisab, just sellest päevast arvates, millal selgus maksu ülemäära maksmine. Et see nii on, selgub MKS §§ 109 ja 117 reeglitest, mis käivad maksude tasumise ja viivitusprotsentide võtmise ja neist vabastamise ja nende vähendamise kohta, ja ka veel sellest, et MKS § 121 ei ole üles seatud sellist nõuet, et maksmisele kuuluvad riigimaksu- ja trahvivõlad loetakse kaetuks ülemäära tasutud maksusummast just sellest päevast, millal selgus ülemäära maksu tasumine, vaid on ainult tähendatud, et ülemäära tasutud maksusumma kantakse üle maksniku teiste riigimaksu- ja trahvivõlgade arvele. Seega on rõhutatud ainult ülemäära tasutud maksu summa ülekandmise moment teiste riigimaksu- ja trahvivõlgade arvele, milleks määruse järgi tulu- ja lisäräimaksu arvepidamise, aruandmise ja laekunud summade liiklemise kohta (RT 1934 — 7, art. 59) § 23 alusel peab vastav otsus tehtama MKS § 123 korras. Et aga riigimaksu- ja trahvivõlad on mitmesugused ja nende olemasolu tuleb enne kindlaks teha, milleks kulub kahtlemata teatav aeg nende mitmekesisuse pärast ja maksude tasumise tähtpäevade kindlakstegemiseks ja et maksud kuuluvad tasumisele MKS § 109 ette nähtud korras ja sama paragraafi järgi maksuvõlgadelt nõutakse viivitusprotsente, milledest võib vabastada või neid vähendada ainult MKS § 117 ette nähtud korras maksniku palvel, siis puudub igasugune alus väitmiseks, et ülemäära tasutud maksusumma ilmsikstuleku päeval on automaatselt kaetud ka kõik maksniku teised riigimaksud ja trahvivõlad, vaatamata sellele, kas maksnik on avaldanud palve nende riigimaksu- ja trahvivõlgade katmist ülemäära makstud maksu arvel või mitte ja kas maksuasutised ise on suutnud maksniku riigimaksu- ja trahvivõlgade olemasolu kindlaks teha ja ülemäära makstud summa nende riigi-

maksude ja võlgade arvele üle kanda vastava otsuse kohaselt. Seega puudub igasugune alus maksniku vabastamiseks nende riigimaksu- ja trahvivõlgade pealt MKS § 109 ette nähtud viivitusprotsentide tasumisest, millede vähendamist või milledest vabastamist maksnik ise ei ole palunud MKS § 117 alusel, enne kui maksnik ise ei ole palunud nende võlgade katmist ülemäära tasutud maksu summast MKS § 121 korras, näidates riigimaksu või trahvivõla, mille katmist tema palub, või enne, kui maksuasutised ei ole suutnud ülekandmise otsust teha.

(RkhA toim. nr. 158 II — 1936.)

Kas Hoolekande seaduse § 97 mõtte kohaselt saab igat isikut, kes üle 60 aasta vana, lugeda alaliselt töövõimetuks?

Vastus: eitav.

Hoolekande seaduse § 97 mõtte kohaselt ei saa igat isikut, kes üle 60 aasta vana, lugeda alaliselt töövõimetuks, kuna sama paragraafi teise lõike järgi töövõimetuks loetakse isik, kelle tegelik töövõime seevõrra kahanenud, et tal on võimatu seetõttu teenistust leida või tööd sel määral teha, et see kindlustaks talle kõige tarvilisema ülalpidamise.

(RkhA toim. nr. 56 I — 1936.)

Kui tulu laevast on kindlaks määratud hindamise teel, kas siis tuleb arvesse võtta ka laeva amortisatsioon?

Vastus: eitav.

Tulumaksu seaduse § 11 p. 3 ja sellele lisandatud tabeli järgi arvatakse teras- ja raudlaevade tuludest maha kuni 6% nende väärtusest amortisatsiooniks. Kuid seda saab teha siis, kui laeva tulud ja kulud on kindlaks tehtud äriraamatute ja tõenduste põhjal. On aga äriraamatud tunnistatud puudulikuks laevast saadud tulu kindlakstegemiseks, ning see tulu on kindlaks määratud hindamise teel netotuluna, siis puudub alus eraldi veel laeva amortisatsiooni arvesse võtmiseks.

M. T.

(RkhA toim. nr. 55 II — 1936.)

Tsiviilosakond.

Kas võib Vekslisead. § 33 ette nähtud „vahendituid suhteid“ vekslipidaja ning vekslkohustatu vahel tõendada tunnistajate läbi?

Vastus: jaatav.

Vekslisead. § 33 ütleb, et veksl järgi esitatud nõude vastu võib kohustatu end kaitseda ainult selliste vastuväidetega, mis põhinevad Veksliseaduse eeskirjadel või kohustatu ja vekslipidaja vahen-

dituil suhteil. Nende „vahenditute suhete“ all tuleb mõista igasuguseid vahetõendeid, mis vekslisuhetes on selle pidaja ja kohustatu vahel ja mis võivad tuletuda kas Veksliseadusest või jälle mõnest teisest eraõiguslikust suhtest ja mida kohustatu võib otsese vahendituga vahetõenduse korral alusel esitada vekslipidaja vastu vekslijärgse taotluse ümberlükkamiseks. Viimaste hulka kuuluvad näit. hea usu puudus vekslisuhete omandamisel, vekslisuhete rahatus, kindlustusvahetõenduse garantiiveksli juures, et veksel on antud hasartmänguvõla katteks jne.

Tekib küsimus, kas on võimalik selliseid vahenditõendeid tõendada ka tunnistajate läbi. Vene Senat on üldiselt asunud seisukohal, et neid suhteid võib tõendada ainult kirjalikkude tõenditega, sest veksel olevat seatud korras koostatud dokument, mille sisu ei või tunnistajate öeldistega ümber lükata, olgu siis, et vekslisuhetes on avaldatud võltsimisvaidlus (TKS § 410, Vene Sen. TKD otsus 1905. a. nr. 18 ja p. t.).

See seisukoht, mis võib põhjendatud olla Venemaal kehtinud protsessuaalsetelt ja materiaalõiguslikudelt vaatekohtadelt, pole rakendatav meil. TKS 1819 eeskirja järgi tuleb meil TKS § 410 rakendamisel arvestada BES norme, muu seas §§ 2993 ja 2644, kus on öeldud, et juriidiliste toimingute välise vormi suhtes, kuivõrra seadus sõnaselgelt ei tee erandeid, ei seata üles mingisuguseid erilisi reegleid, vaid see oleneb poolte suvast, kes võivad avaldada tahet toimingute sõlmimiseks suuliselt või kirjalikult, notari juures või koduselt, tunnistajate juures olles või ilma nendeta. Järelikult „vahenditõendused“, mis tekivad vekslipidaja ja kohustatu vahel, võivad tuletuda ka mõnest suulisest kokkuleppest. Sellist kokkulepet võib aga tõendada kõigi protsessis ette nähtud tõendusvahenditega, järelikult ka tunnistajate läbi. TKS § 1902 järgi tuleb meil „seatud korras koostatud ja tõestatud aktide“ all, millest on jutt TKS § 106 ja 410, mõista avalikke akte, s. t. akte, mis on koostatud notari või mõne teise vastava ametniku läbi. Olgugi et vekslisuhete seadus (VS §§ 3, 14) seab üles kindlad vorminõuded, koostatakse ta kodusel viisil, mispärast teda ei saa lugeda avalikuks aktiks, vaid koduseks aktiks. Seejuures seadus vekslisuhete huvides piirab vaidlusi vekslisuhete vastu, lubades neid ainult Veksliseaduse enese normide alusel, kuid erand on tehtud vahenditõenduse suhete jaoks, mis vekslipidajal ja vekslisuhete järgi kohustatud isikul omavahel vekslisuhetes võivad olla. Et need vahenditõendused võivad põhineda mõnel eraõiguslikul toimingul, mida meil kehtiva seaduse järgi võib sõlmida suuliselt, siis ei saa takistust olla neid suhteid tõendada ka tunnistajate läbi, kuna vastasel korral osutuks võimatuks tõendada otsest suhet, mis põhineb mõnel suuliselt sõlmitud toimingul. Olgu veel tähendatud, et meie VS § 33 on rajatud analoogilistele Saksa VS § 82, Ungari — § 92, Šveitsi — § 811 ja Itaalia — § 323 normidele. Saksa kohtud

(vt. Staubi kommentaaris märkused VS § 82 juurde) võimaldavad vekslit järgnevaid vahendituid suhteid tõendada kõigi protsessis ettenähtud tõenditega. Ka meil kehtiv seadus ei tee selleks erandeid. (RkhT toim. nr. 294 — R, 1936.)

Kas võivad veksliplangid, mis võlgniku poolt on alla kirjutatud ja tema poolt teatavale isikule (VS § 14) välja antud, vabalt käibes liigelda ja olla edasiantavad ühel või teisel viisil ühelt isikult teisele samal kujul, s. t. täitmata neid VS § 3 ettenähtud vekslitektiga?

Vastus: jaatav.

See küsimus oli Vene kohtute praksises erinevalt lahendatud, samuti tekitas see lahkavamuusi juriidilises kirjanduses. Senati hilisem praksis (eriti TKD otsused 22. IV. 1915. a. nr. 22 ning 1916. a. nr. 13, 27 ja 44) on selle küsimuse lahendanud eitavalt. Senat pidi aga ise tunnistama, et VS ei anna selles asjas selget vastust. Senat põhistab aga oma eitavat seisukohta 1837. a. 24. veebruari seadusega (VSTK art. 9970), mis mahutati 1957. a. VS § 542 ja 1887. a. VS § 2 märkuse ja millega taheti kaitseda riigikassa huve vekslipabereist laekuva tulu suhtes. Senati arvates pole seadusandja ka 1903. a. VS kehtima panemisel seda seisukohta tahtnud muuta, sest vastupidist ei nähtu sellest VS. On legaliseeritud ainult veksliplankide väljaandmise võimalus, kuid sedagi on tehtud lisandusega, et need ei oma vekslit jõudu ning tähtsust enne, kuni need pole täidetud vastava tekstiga.

Ka meie Riigikohus võttis esialgu selle seisukoha omaks (avaldatud otsused nr. 66 ja 71 — 1928. a.). Kuid hiljemini (ts. osakonna otsus 1932. a. toim. nr. 1018) asus ta seisukohale, et isik, kellele allakirjutatud veksliplank on antud vekslivahekorra loomise eeldusel, võib selle plangi vekslitektiga enda nimele täita ise, kuid ta võib selle plangi täitmise tema nimele usaldada ka mõnele teisele isikule. Sama seisukohta on Riigikohus kinnitanud veel mitmes hilisemas otsuses. Kohtupraksise ühtlustamiseks on Riigikohus küsimuse võtnud põhimõttelisele kaalumisele ja väljendanud järgmised seisukohad.

TKS § 9 põhimõtte järgi peavad kohtuasutised asja lahendama kehtivate seaduste täpsa mõtte kohaselt; juhul, kui seadused on lüngalised, segased või vastuolulised, rajab kohus oma otsuse seaduste üldmõttele. VS § 14 mainib allakirjutatud veksliplanki, kuid ei ütle otseselt midagi selle plangi väljaandmisest ja liiklemisest, lausudes ainult, et „ei ole vekslitjõudu allakirjutatud veksliplangil seni, kuni ta pole täidetud § 3 ettenähtud vekslisisuga“. Sellest normist järgneb siiski, et allakirjutatud veksliplangi väljaandmine pole iseendast keelatud, nagu seda keelasid näit. Vene 1857. a. VS § 542 ja 1887. a. VS § 2 märkus, kuid millede kohta ka Vene Senat oli

sunnitud seletama (üldkogu 1876. a. nr. 3; TKD, 1892 15; 1885 67; 1875/95 jt.), et seadusandja pole siin tahtnud tunnistada üldse tühi-seks igasugust toimingut veksliplangi väljaandmise kohta. TKD otsu-ses 1892. a. nr. 15 seletatakse, et veksliplangi saaja ise, samuti tema pärijad on õigustatud plangi täitma vekslitekstiga, ilma et selleks oleks tarvis erilist volitust või nõusolekut plangi väljaandjalt. Järe-likult juba Vene kohtute tegeluses oli VS §§ 14 ja 15 mõtet tõlgen-datud nii, et allakirjutatud veksliplangi väljaandmisega väljaandja võtab enese peale kõik kohustused, mis selle plangi veksliks muut-misest tekivad. Seejuures VS ei keela täitmata plangi edasiandmist. Võiks koguni öelda, et kui seadusandja oleks tahtnud veksliplangi liiklemist piirata, siis selline keeld kahtlemata oleks leidnud seadus-tekstis sõnaselget väljendust. Kui Vene Senat asus teisele seisukohale, siis pidi ta argumenteerima andmetega, mis on väljaspool VS, raja-des oma põhistuse lähtekohaks 24. II 1837. a. seaduse, mis aga pole kehtiva VS allikaks ja millega analoogilist normi praeguses VS-s ei leidu. Ka riigikassa huvides ei saa seadusi laiemalt tõlgendada kui see järgneb seaduse tekstist ja mõttest. Vähe kaaluv on samuti väide, nagu kaitseks veksliplangi liiklemise takistamine plangi välja-andja huve. Veksliplank kirjutatakse alla ja antakse välja vekslivahekorra loomiseks. Plangiandja peab alati arvestama seda, et plangisaaja pole tema ainuke kreditor, vaid see võib vekslitekstiga plangi täita ja selle oma pealkirjaga edasi anda kellelegi kolman-dale isikule, kes muutub vekslomanikuks iseseisva õiguse põhjal, sõltumata eelkäija õigustest (VS §§ 23, 24). Sel põhjusel ei saaks plangi väljaandja veksliseadusliku pidaja vastu, kelle kätte veksel on läinud edasiande-pealkirja põhjal, esitada vaideid, mis tal võisid olla plangisaaja vastu (VS § 33). Vekslkohuslase allkiri vekslipaberil on veksliseaduse olulisem osa, mille peab vekslkohuslane ise või tema volinik tegema oma käega isiklikult; kõik muu vekslitekstis võib kirjutatud olla ükskõik kelle poolt. Annab veksliseaduse järgi ennast kohustada sooviv isik sellise oma allkirjaga varustatud veksliplangi (VS § 14) üle vekslimandajale, siis on oluliselt teoks saanud veksliseaduse kohustus vekslimandaja ja vekslisaaja vahel. Vekslisaaja võib alla-kirjutatud veksliplangi enda nimele täita kas ise või anda selle edasi kolmandale isikule, kes kui selle plangisaaja õigusjärglane võib plangi täita enda nimele, muutes plangi formaalselt veksliseaduseks.

(RkhT toim. nr. 198 — K, 1935.)

T. G.

Vastutav toimetaja: F. Karlson.

Väljaandja: Tartu Õigusteadlaste Selts.

O./Ü. K. Mattieseni trükikoda, Tartu, 1936.

X, XI ja XII Õigusteadlaste Päeva protokollid

(referaadid ja läbirääkimised) üksikmüügil saadaval.

Hind kr. 1 (X Õ.P.pr.) ja **75 senti** (XI ja XII Õ.P.pr.).

Tellida „Õiguse“ talitusest.

Hinna ettesaatmisel kas rahas või postmarkides saadetakse raamat tellijale postikuludeta kätte.

KAASTÖÖLISTELE!

Ajakirja mahutavuse tõstmiseks on nõutav, et juriidilises ajakirjas „Õigus“ avaldamiseks saadetud artiklid oleksid võimalikult kokku surutud. — Trükivigade vältimiseks on tarvilik, et käsikirjad oleksid kirjutatud selgesiloetava kirjaga, parandusteta ja vahelekirjutusteta; eriti soovitatav masinakiri (vähemalt 3 sm laiuse vaba äärega). — Tarvitamist leiavad ainult trükivalmis käsikirjad; korrektuurides on lubatud vaid trükivigade parandus ja äärmisel juhul üksikute sõnade muutmine. — Soovi korral saadetakse autorile esimesest korrektuurist äratõmme, mis viivitamata tuleb tagasi saata. — Toimetus jätab enesele õiguse käsikirju lühendada. Ühtluse tõstmiseks alluvad kõik käsikirjad keelelisele korrektuurile. — Avaldamata jäänud artiklite käsikirjad saadetakse tagasi ainult vastaval, käsikirjale juurde lisatud soovil. — Autorid võivad saada artikleist äratõmbeid, mis soov tuleb märkida käsikirjale ühes äratõmmete hulga äramärkimisega. Äratõmmete, artiklis kasustatud klišeede ja toimetuse kaudu tehtud tõlgete kulud kannab autor.

Käsikirjad saata aadressil: „Õiguse“ toimetus, Tartu, Lai tän. 34.

1. —

1936. a. ilmub juriidiline ajakiri

„ÕIGUS“

seitsmeteistkümne aastat.

TOIMETUS:

R. Räägo (peatoimetaja), E. Ein, K. Grau, T. Grünthal, J. Kleesment, A.-T. Kliimann, H. Kristal, E. Maddison, A. Palvadre, K. Parts, J. Uluots
A. Mägi (toimetuse sekretär).

Sisuks juriidilised artiklid, kodu- ja välismaa seadusandluse ülevaade, kohtute tegelus; eriti rõhutatakse Riigikohtu tegeluse käsitlemist.

Lisana annab „Õigus“ Riigikohtu 1934. a. ja 1935. a. otsuseid.

Lähemateks kaastöölisteks on Tartu ülikooli õigus-teaduskonna õppejõud, riigikohtunikud, vanemad kohtutegelased jne.

Aasta jooksul ilmub 10 numbrit.

Tellimishind: 8 krooni aastas, üksiknumber 85 s.

On veel saadaval ajakirja kõik eelmised aastakäigud (1920. a. — 1935. a. ühes lisadega) hinnaga kr. 87.50. Üksikaastakäike ühes vastavate lisadega on saadaval hinnaga: 1920. a. — kr. 1.50; 1921. a. — kr. 3; 1922. a. nr. nr. 5—8 — kr. 4; 1923. ja 1924. a. à kr. 4; 1925. — 1928. a. à kr. 4.50; 1929. — 1935. a. à kr. 7.

Toimetus ja talitus: Tartu, Lai tän. 34.

Toimetuse sekretäri kõnetunnid sealsamas
iga kolmap. ja reede, kell $\frac{1}{2}$ 12— $\frac{1}{2}$ 13.
Toimetuse sekretäri kodune telef. nr. 14-91.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutised.

Hind 85 senti

Ilmus 26. sept. 1936.